

Содржина

1.Петрејца

2.Орданица

3.Доста Бајачката

4.Алексојца

5.Баба Илинка

Петрејца

Пецо Шалајко беше обичен човек, обичен како и сите други обични луѓе, немаше пецо звучна титула, немаше некое одредено занимање, некои кои го познаваа или само површно го познаваа мислеа дека е прост, неук, необразован, за необразован си беше необразован и тоа сам си го признаваше, но пецо шалако беше отракан човек, отракан уште од мајка роден, и себеси си се сметаше за ачик човек а и беше ачик, по неговото однесување неговите соседи го рачунаа за најпаметен во сокакот, и затоа секогаш кога нешто ќе запнеше етети ги кај пецо шалако, а и сокакот не беше којзнае колку голем и тој беше мал и едноставен, исто како и неговите жители, се на се 12 куќи, ако можеше тој збор да се употреби куќи, ама повеќе им прилегаше шупи, стари и мали неуредни со плитар правени, овде онде сидовите испукани и напати кога децата ќе ги залепеа носевите и очите можеа да сиркаат до мила воља во собите, е само шалајко имаше три соби и тоа на спрат а долниот дел од куќата беше на визби, затоа шалајко го рачунаа не само за најпаметен туку и за најзафатен, ама, ама петрејца беше посебна приказна, чиста спротивност од кроткоста на петре, не можеше ни дење ни ноќе ни петре ни било кој да и го фати тертифот, насабајле ведар, навечер темна, така беше деес а утре обратно насабајле темна навечер ведра, петре и го знаеше тертифот и не и фаќаше за кусур, од викотниците и клетвите што ги фрлаше катаден врз петрета, тој само ќе се насмевнеше и ќе и вратеше, „џабе џабе ти се клетвите, не ме фаќаат мору улава една, нетуку ги расфрлај бадијала, уште колку пати треба д ти кажам дека сум роден на мртва сабота па затоа не ме фаќаат не само твоите туку и сите други клетви, тиквоооо зелена“ и така си јаујдисуваа петрејца ке црекаше петре само ќе и вратеше и ќе си ја фатеше сенката на дудинката и како песна приспивна му доаѓаа клетвите на петрејца, ќе си заспиеше слатко, и во другите дворови не беше поарно, викотниците беа редовна забава на жените, мажите носеа по некој динар дома ќе им го оставеа на жените и ќе си се собереа на малата ледина која беше пред сокакот и го затвораа денот со шах карти домина и што уште не, така секоја ден еден по еден се пресликуваа деновите, жителите си го врвеа животецот, навистина

жените им пеа пис и кавгаџики ама мажите како да потпишаа пакт помеѓу себе и никој со никого не се карашепа така кога ќе излезеше некој проблем,тука им беше шалако кој имаше решение за секој пробле,секогаш им велеше,,,

-луѓе бре секој проблем има две решенија,добро или лошо,од тебе зависи кое ќе го одбереш,ако го одбереш лошото сркајси ја попарат што сам си ја надробил,ако го одбереш доброто тогаш терајсиго лезетот.

Кога требаше да се потера некоја работа низ градот повторно тука беше шалако,имаше петре пријатели насекаде,или можеби само знаеше да го погоди вистинскиот момент кога ќе го каже вистинскиот збор,ама главно ќе ги протуркаше работите на мала врата,оваа идила треше се додека едно собајле петрејца не ја вркна срцето,се спрелка во дворот додека го метеше и се расправаше преку три огради со стеванојца,прво застава и замолче,и сетванојца помиисли дека ете денес ќе замоли и ќе и попусти во кавгата,ама петрејца некако почна чудно да ја гледа,ги ококори очите,мислиш ќе и прснат,стеванојца збесна од ова и се даде во вик

-Шо е мори шо мислиш дека ако ми се џвргалиш ќе ме исплашиш,а а мори па јас сум ти видела оџвргален вампир па не сум си ти се исплашиле па од твојте очи,еее мори петрејце петрејце,-ја гледаше така стеванојца и ни да и пријди а петрејца кутрата толку ги оџвгали очите шо се вели до прскање но и тоа не ја убеди ставанојца,како што ја дал господ оваа помисли дека петрејца сега ти фатила нов вид на мајтап па се заврти кон останатиот дел на сокакок и зеде да вика

-сестри златни сестри златни елајте елајте да ја видите петрејца шо ни смислила денеска елајте елајте.

Дотрчаа жените во дворот и се собраа сите во груг околу петрејца,а таа кутрата само ги гледаше со очите клоцаше со нозете и поплавиваше,поплавуваше во ликата небаре некој ја потурил со мастило,усните ги стегаше од болка а сакаше нешто да викни,ги стегаше и од стегањето и напукнаа на неколку места,ја гледаа сите се додека Блажејца не се освети и туку фати да вика по другите

-Шо туку стојте тука мори магарици едни зар не гледате дека петрејца ја вркна срцето.

Од викањето на Блажејца сите жени како да се освестија,ја загледаа подобро петрејца и тогаш дури сватија дека петрејца пушта душа,ја фатија сите кој кај стигна,која за skutаре,која за ракав која за нога и ја внесоја во одајата,ја спуштија полека на креветот и како толку да беше,се затресе за последен пат петрејца и ја прости господ,ги затвори очите а жените спиштеја на цел глас во хор,спиштеја и од туку секоја си зеде да реди песни тажалки,редеја жените ама не ја редееја петрејца туку повторно си ги кажуваа маките и си прајкаа поздрави до нивните најмили кој сега беа таму каде што отиде петрејца,ја редееја со тажалки и не го гледаа времето.

Петре ги заврши сите работи во град,но како идеше се погласно и погласно до неговото уво стигнуваа тажалките,го забрза чекорот и кога дојде до портата,здивот му се зеде,нозете му се пресекоја,видот му се помати,стоеше некое време како камен пред портата и немаше сила во себе да влезе дома,во сопствениот дом,со тешки чекори го пречекори прагот и ја виде петрејца испружена на креветот,ја виде својата севда и од болка не можеше да изустуи ни збор,како влезе петре така тажалките за миг запреа,одеше полека петре кон петрејца одеше а пред неговите очи како на трака одеа деновите со петрејца,клекна целосно скршен на подот и колку машки да ги држеше созите тие потекоа,потекоа,во една река незапирлива,се навали над петрејца и само зеде да ја гали,де по ликот,де по косата,де по ликот де по косата,ја галеше и отпосле ќе ја гушнеше,си ја сакаше петре петрејца и покрај нејзиниот лош табиет,си ја сакаше зошто тие не се зедоја со стројници туку од љубов,и токму нивната забранета љубов беше што двајцата избегаа во град,таткому на петре чорбација прв ама душанови од каде што беше петрејце а сите ја знае како петрејца правото име и беше Калина беше прва по личота,но сиромашка,сиромашка дотука бидува,на петре тоа воопшто не му беше важно си ја зеде и заедно избегаа во град,со парите што скришум му ги даде мајкаму,започнаа да прават сермија,таткому и после толку години во град не стори каил да дојди и да му го благослови домот,ете толку што го испизми,и навистина без татков благослов не му врвеше ништо на

петрета,абре што ќе фатеше се му гореше во раце,ние дна работа неможеше да ја дотурјка до крај и да крени глава што се вика,но одеше туркаше,и на никого не му се жалеше,знаеше петре дека ако и да му се пожали на некој само ќе му се сити на маката негова,затоа собираше петре во себе со насмевката на ликот си ја покриваше тагата и ги врвеше дните,од болката што сега ја почувствува неможеше петре ни да викни силно барем и тој како тажалките да си ги каже маките,само ја галеше и со солзите и го миеше ликот,и навистина како од солзите на петре бојата на петрејца да и се врати бојата,го снеса синилот остана еден бел тен,гледаше петре одвреме навреме во небото и туку тивко ќе прашаше

-шо ти згрешив бре господе па јас на тебе шо ми ја зеде Калина,ај што ми даде сиромаштија,не се жалев,ај шо ден со ден врзува не се жалев,.ги држев сите адети и празници,помагав на кого стигнев и никого не го имав за душман,шо ти требаше ова сега,кој че одам кај че кршам глава со три деца,ама ако е твоја вољ че ја испоштувам ако,и туку пак погалисија Калина.

Му викаа одвреме навреме жените да стани и да се одели за миг,ама тешко одеше само че им речеше

-остајтеме уште малку да си имам Калина моја,знам дека снагата земја че ја прекрие,остајтемија,барем сега и вака ладна мене ми го топли срцето,и вака ладна мене ме прави да не бидам сам.

Си ја исплака Петре,си ја исплакаа комшивките комшиите и си ја испратија во големо село,врве дните ама сега друга беља,ми ти завенеа Петре и за 40 дена се стори коска и кожи,не може веќе да му го слушнат гласот,а и кога имаа сега некоја работа некако не им се даваше душа да одат и да го молат петрета,си имаше сега дупло обврски,покрај работата и децата мораше да напрај какво такво јадење,откако ќе го напраеше јадење ќе одмореше,и кога ќе паднеше мракот ќе отидеше позади кука каде му беше другата чешма и ќе земеше да ги пери алиштата првин на децата а потоа и неговите,не сакаше во дворот му беше срам од другите мажи,а тие му ја знаеја маката и секој ден туку ќе дојдеше некоја од комшивките ќе ги земеше алиштата и на коротото во дворот ќе ги

испереше,во почетокот петре се бунеше и не даваше,но упорни беа комшивките и ќе му го земеја коритото од рацете па ќе запере.

Ќе дојдеа комшиите така и ќе му понудеа понадици која месица баница ми ти донела некој комад,која праела мусака и еветија со тањирот, му нудеја на петрета,тој ќе земеше колку од иштав ете да не ги навреди и ќе му оставеше на децата.

Отиде петрејца ама со петрејца како и да отиде стариот живот,се смени улицата наопачки,како да ги однесе кавгите и викотниците со себе во гроб.

Врвеа така дните петре секој ден одеше од соба во соба ама се му беше празно,ја немаше калина да викни,ја немаше калина барем некоја клетва да му врли и да го насмее,ја немаше калина и немаше ништо,но животот одеше и петре му стана јасно дека вака не може да оди,неможе сам да го турка животот,ај да беше сам и ќе го туркаше,ама тука му беа декињата,тоа му беше болката,му требаше женска рака во кука па неznam и колку лоша да биди си викаше напати така сам.

Најде што најде и донесе една квечерина жена дома петре,ама таа меретната кога ги виде дечињата,го испи кафето и фит фиделија фати,не му рече ни зборум на одење,бегаше и не се заврти ни куќата да јавиде,се најде во голема беља петре.не поминаа 2-3 дена туку најде некоја друга е оваа ти била стара мома,додржа додуша 5 дена ама и оваа како првата уште во мугрите го фати џадето,стана петре од постела и гледа дека нема никој на креветот каде што спиеше жената,му стана јасно,ја наведна главата,ги помилува децата во постела и им остаи некој динар на маста и замина на работа,

Нејзе вара тера мина еден месец и ми ти донесе петре сега друга оваа беше вдојца со едно дете,на мака беше петре на мака беше вдојцата си се најдоа и ај си рекоа да пробаме,и бидна работа ја донесе петре,а комшивките ја гледаа како ја носи петре и се крстеа,кротка кротка ја гледаш небаре ангел дошол до тебе,ете таква беше вдојцата милена,не поминаа три дена и се враќа петре од работа и што да види џупето Елена џигер модро,стои на среде двор и се треси од страв не смее дома да влезе,му се стемни пред очите на петрета и покрај тоа шро небаше

-Не го бива што не го бива,морам да најадам некоја,морам,неможам вака довека сам-и навистина пак петре најде жена и ја донесе дома,ама и оваа не додржа долго,само дури два дена,вториот ден го напрај ручекот,си ги собра плачките,и не го дочека петре да му кажи збогум си замина,а и петре па не кладе многу на срце зошто си замина,е па пуста пустелија.

Беше недела кирејца пушти абер по детето сите жени од сокако да се соберат во дворот кај неа,отрча детето кај сите им го пренесе поздравот од мајкаму и ја дувна на лединката,се собраа сите и седнаа да решат што ќе прават со проблемот на петрета.

Кирејца пошто ги свика сите прва го фати зборот.

Е вака сестри златни-стоеше простум и кога ги кажа овие зборови ги погледна сите убаво чиниш голема мудрост кажала па сега треба сите темане да и праат-за лошо арно петре ни се наогал досега,а белким и одсега че ни се најди-замолчи и повторно ги помина сите со погледот-јас сум на ум на петрета да му најдиме некоја женичка,греота е мори сестри вака да се мачи,не е лош чоекот,а уште погрев се дечињата,мали дробни,атер за нив да најдиме некоја амаaaaaaaaaaaaa-ова го нагласи-ама некоја assolна,assлана и од мајка родена да биди,и assolна ама и ачик да биде,ачик спрема нас се разбира.-пак ги погледан-а шо велите на ова арно е или не е арно.Климнаа сите со главите во знак на

одобрување ова одобрување и даде право да продолжи со уште поважен тон да зборува

-Мислам најарно е сите да се растрчаме по роднини,пријатели,да пуштиме абер до сите-зборуваше Кирејца толку пламено што некои сораката и покажаа малку да го намали тонот ама не вредеше влезе во фил Кирејца па оди сега заприја-да пуштиме абер по знајни незнајни луѓе и да најдиме чаре за петрета,мислам најарно е оваа работа да ја прајме поручек,че го напрајме ручекот ,че ги завршиме сите рабојче по дома,мажиштава некаги нека се дембелеат по сенките а ние да си бркаме работа ааааааа-и пак ги погледа толку сигурно секоја оделно во очите.повторно сите климнаа со главите и го одобрија планот на Кирејца,се разотидоја дома сите без збор,зачистија подома надвенатри го напрајаа ручекот,и секоја го чекаше домаќинот да си дојди,се потспремија како за излегување ама не им кажаа на мажите кај одат,а и овие и многу многу не прашуваа само и само да ги остават барем за миг нараат одобровува прекутно многу работи.А мораа да бараат чаре оти откако умре Петрејце некако животот замре во сокакот,оти колку им беше жал за петрета толку им беше жал и за животот шо си го имаа пред да умри петрејца,им недостасуваа кавгите и расправиите,овеа вараја тераја едно 5-6 дена,абе кај не ти отида,навистина и кај знајни незнајни,и секоја се трудеше да биде прва,е многу се јадосуваа кога немаше да најдат таму каде што ти отишле,и можеби затоа навечер кога ќе се враќаа не сакаа да се видат една со друга оти ќе биди јасно дека се со празни раце.

Ех пуста Златејца не бибила златејца,отракана ама ачик отракана ако не ти најди чаре,така и денес уште со виделината се појави на сокакот со една жена,таа ми ти беше нејзина прва братучетка,шо ампа ја фатило што не ти се омажило тоа сега не беше важно,важно беше што златејца дојде прва во сокакот со жена,продефилира победоносно пред сите,продефилира и на сите жени дрско ги гледаше во очи и им велеш потајно

-гледате гледате еве јас донесов жена,а вие мори шо вие не сте кадарни една жена да му најдите на петрета.

Продефилираа и право кај петрета во двор ми ти се тупнаа двете, првата со гордо крената глава, а вторава со наведната глава, чунки невеста ќе ја праат па морало да се срами, така и кажа братучеткаа, му ја престапи која, надвенатри му кажа од која фамилија е и петре бидејќи амбата го фатиле се согласи ја прими дома и бидна работата сите мислеја дека сепак се ќе се врати по старо ама етети белџа работа Мирјана после 3 недели седење си замина, си замина без без кавги, а петре кутриот памук се праеше, молчи молчи смешкајќи се да не ја навреди нешто да не ја налути па и оваа да си замине, ама си замина, си замина Мирјана дојде Кирејца со нејзина сваќа, остана сваќата на кирејца некое време ама и таа си заина, по кирејца се изредија сите жени од улицата со по некоја пријателка, роднина, и што ти не уште, како идеа така си одеа, ама златејца не би била златејца ако сега не ги собере сите во дворот кај неа, се собраа пак жените на состанок и пак фатија да расправаат за проблемот на петрета.

-Сестри златни, овде не ќе да е чиста работата, не не —е сега златејца така гордо се испрчи пред другите чиниш од прчењето и градите ќе и прснат-овдеее сестри има замешано прсти натемаго-сите ја погледнаа чудно и со неверување-натемаго натемаго ами како-ја гледаа другите и стеванојца се уфрли во муабетот.

-ај мори златејце шо туку тресиш зелени, какви прсти какви бакрачи мори улава.

-прсти прсти и тоа лично натемаго-аха-сите почнаа да тресат пазуви и да се крстат, станаја сите од местото, плукнаја каде што седеа, и се помрднаа со столчињата од местото, -неверувате ами вака, колку жени дојдоа до сега кај петрета-сите со рацете покажаа многу-е сите си заминуваа за едно пет шест дена така-ама тоа така го кажа со висок тон-ќе поседеја и фитфиделија фаќаа, ама сестри јас кај неколку им го видов стравот во очите, има нешто шо ги плаши таму та затоа тие бегаат.-пак ги погледна жените а тие започнаа да вртат со главите, и да се погледнуваат една со друга.-нели јас ја донесов братучетками Мирјан, е таа седеше таму едно 5-6 дена и таа фати чаде-отидов еден поручек кај незе дома и и велам вака и вака мирјано се знаеме од мали нозе, и несакам да ме лажив скам да знаам една работа, шо е тоа шо те избрка од кај петрета, таа кога

слушна за ова само пребледе и започна да се вади та ова та она, те не е вистина, те нетреси глупости братучетко и да не должам и викам- Мирјано братучетке тебе некоја сила те избрка од таму некоја нечесна сила, така е и и се вдадов влище, таа како што стоеше спротимене само седна на каучот ги покри очите со рацете и зеде да плачи, знаев дека ќе ми каже па ја остаив да се исплачи, се исплаче што се исплаче и зеде да ми кажува што била работата-го кажа ова и прекина намерно ја дигна главата и почна да ги брои лисјата на оревот, не оти ќе ги изброеше туку го запали огнот кај жените и сега само чекаше да почната да ја молат, жени ко жени не би биле жени ако не ја слушнат до крај приказната.

Трпејца неможеше да дотрпи и туку свика како попарена

-Нетуку се свери по тоа лисјата, да не ти ја треснам една трештеница па дури тогаш ти ќе си имаш работа со натемаго, ако кажуваш кажувај ако не да си фатиме работа-. седна демонстративно на столчето а сите жени ја погледнаа зачудено на ваквата реакција, сите ја знаеа како кротка жена и сега навистина се зачудија на викањето на трпејца

-Ау оваа трпејца стварно ќе ми тресни баајаги е сериозна-си помисли во себе златејца што ја однел шегата натемаго ја однел туку ќе мора да кажувам-се исплака што се исплака и вика братучетке таму има некој навечер што шета, оди и диши а ти не го гледаш, прво нешто тешко ми доаѓаше на спиење, си велам може дека го менив креветот, ама другата вечер море ме гуши, море ме газе, око не сум склопила, третта вечер исто, а знаеш сега и мене ме фати некој инает, море велам фразе еден неможиш ти со мене, ќе те победам, чуники сум нашла асолен дом сега не ме бркаж па не знам што да е, и ги издржав тие три ноќи и четвртата ден немаше никој дома, петре на работа, децата на школо, и јас ми ти работам по кука нешто работам и —и пак подзастана ама строгиот поглед на трпејца ја предупреди да не си игра со нивното трпение-кога ме ритна нешто по бубрези абе свезди прогледав, ме ритна ме ритна и тоа нога, нога беше братучетке, се вртам да видам дали има некој, нема никој, сама сум, си вела ај се удри во масава може па ми се чини од болка дека некој ме удрил, ама уште еднаш ме ритна пак јас звезди од болка гледам, неможев братучетке, ме издиши, ми го зеде воздухот од

болка,клекнав јас така на подот и се виткам од болка кога тоа пустото ме фати за коса па ме тегне дари ме тегни че ме остаеше без коса,таман помислив да го напраам ручекот и да ме нема одавде тоа меретното враже како да се смири,како да ме разбра,го напрајв ручекот си ги собрав плачките и да ме нема,не и верував ама ме сети братучеткаму и ја крена маицата,за да ме увери на удреното,=гледај вели гледај поминаа тринедели а ова уште се познава ми го сокапа бубрегот,и навистина местото и беше модро небаре некој со суројца ја тепал.

-Ја гледам така сестри братучетками и не верувам во тоа шо го гледам,мислам мајтап тера со мене.-сакаше уште нешто да кажи ама кирејца ја орекина и и го зеде зборот од уста шо се вели.

-и сваќами нешто слично ми кажа,нејзе тоа пустињето не ја кубело за коса ама сетики кога идеља нис соба сопки и ставало,се испотепаља кутрата таа.и морала морала да си замине,сепак мила душичка е .

После ова сите жени замолчаа и сите повторнои една со една убаво се изгледаа,повеќе од јасно беше дека мора по секоја цена да најдат чаре,зошто сите во истиот момент помислија-ами шо ако му текни на тоа путињето сега откај петрета да шета и по другите куќи,се крстеа и си плукаа така едно време во пазуви,кога спасејца сега се јави за збор.

-сестри сестри еве сега јас да ви кажам нешто-запре а сите го свртија погледот кон спасејца,таа додека слушаше како кажуваат другите мирно си плетеше некој чорапи ли беа,калци ли беа,ама не е битно што беа,сега спасејца го остави плетилото вскут и продолжи без да чека некоја да ја моли-отидовме со спасета пред некој ден кај едни наши сватовштини,и ми ти фативме муабети да редиме,те ова било те она било,и така во муабетите падна ред и на петрета ,на сваќата и кажувам јас од ред до ред се за петрета и жените шо неможат ни една седмица да се сврта кај него дома,а таа откако ме ислуша убаво знајте шо ми рече.-застана со кажувањето ама кирејца беше побрза од неа пошто си ја знаеше убаво и и се вдаде влице.

-спасејце нетуку ја одоговлакувај работава,оти ова не е за играње или смеење,се собравме чаре да бараме,ајде кажувај шо ти рекла сваќата,-сите останата во еден глас гракнаа-кажувај кажувај спасејце.

-Спасејце јас мислам дека петрејца ваша се има свампирено,и од тоа шо ми го кажа таа прво ги мачи жените а потоа ги брка од куќа,и така не му дава на петрета ваш да се прежени.

Повторно сега сите жени станаа и сега уште посериозно зедоја да се крстат и туку погледни нагори,па мрморат ли мрморат,кажуваќи изгледа некоја молитва за спасение.а спасејца ликува ја дотера работата до врвот каде шо и скаше таа.

-жени,жени-подвикна-жени да ви докажам,па после има време и ќе палиме свеќи,и се молиме и што уште не дослушајте-сега сите стоеа,никоја не сакаше да седни,-вели сваќами-мислам јас најарно е петре јали вие ама најарно пошто сите сте си ја имале живеачката со покојната,да и отидете на гроб ,на ручекда истерате еден ручек,да раздајте за душа,а вие жените да си напрајте една кавга со покојната,ама кавга како што ја немала ни наживот,и при тоа да и кажете дека треба да си седи таму а на петрета да му даде изим да си се ожени.па белким ќе се смилува и ќе го остајт петрета на раат.јас мислам дека е така најарно,па вие сега прајте како си мислите дека е најарно.-го докажа ова и замолчи за миг-и сега шо мислите да прајме а.јас ако се прашувам,кога ќе си го клам прстот на умот и не е така лоша оваа работа,јас мислам еве уште три дни има до недела,да му кажеме на петрета прво ако тој се созгласи,тогај сите да ги стегнеме опинците и недела да и ојме на гости на петрејца,.

А жените започнаа во место да се тупкаат

-бреј бреј,шо беља не најде,бреј бреј.

Пак спасејца зеде збор.

-не туку се ценцајте така ко дамлосани,туку сега ај сите како шо сме собрани право кај петрета.

Ама мало фајде имаше ова кажаното,секоја започна да си зборува за себе

Кирејца-ај ај мене кутрата,ами јас и сум најблиску,леле леле ако и текни да шета сега по таванот,ами лом има таму да ми напрај,че ми ги искрши

сите шишина шо си ги имам,или ако и текни да шета нискуќа,леле леле лом ќе ми напрај,

Стеванојца-ауууууу како шо си беше блесава петрејца,ами ако и текни да ме дави,леле јас пустата,кога беше жива и викав стално да ти се посерам на гробот,леле леле сега она може мене на суратот да ми седни и душичката низ нос да ми ја вади,леле леле,море ќе одам и најмногу од сите ќе викам.

Блажејца-море оган ќе ја изгори само ако и текни да припари кај мене дома,уште еднаш ќе ја вркни срцето кога ќе ми припари,само нека посака,

Спасејца гледаќи до каде отиде работава повторно викна ама сега силно -жени мори квачки слушнавте ли шо реков ајде по мене.

Ги наведнаа главите и сите се наредија како пупунци една по една,и тргнаа по спасејца,а таа дигнала глава,небаре бафтијар паша е на солунскиот фронт,и оди и чекори со големи чекори,од шо се занесе толку во водството,спасејца ја промарши куќата на петрета,па право кај неа дома,кога виде,без да речи нешто се заврти и додека другите сватија шо е работава веќе беа во дворот кај петрета.кога ги виде петре сите жени му дојде една смеа,ама од пусти срамој се воздржа,знаеше дека се дојдени сега пак за него,па слезе од скалите и застапа на среде двор,жените заседнаја која кај стигна а петре само ги гледа,јасно му беше дека се дојдени за него,ама петре после сите овие работи шо му се случија со жениве,веќе не ја сваќаше толку сериозно работата со женачка,жениве испоседнаа,и туку фатија да го прашуваат вака одоколу,како си петре,шо прај петре,како ти оди живеачката сега вака сам,али ти е тешко.се додека орданица која ја дал господ грлата свика.

-Мори жени нетуку го мафтосувајте човекот,ај да му кажеме за шо сме дојдени.а пошто на спасејца и го зеде зборот орданица сега луто и врати.

- е па орданице кога го фати муабетот од почеток терајго докрај,кажиму ајде.

-види вака петре севезден те гледаме како се мачиш и ти и децата,па еве решивме ние сега пак да ти помогнине-пак спасејца

-е е еј мори орданице откај ја фати па ти работава,отстрана отсртана земи мори кажиму.вака како шо ја фати до утре сабајле нема да му кажиш.

-чекај мори спасејце чекај,нетуку трчај како прле пред магаре-сакаше на ова спасејца да и возврати ама виде дека работава ќе отиде на кавга па ај си рече молчи молчи мори спасејце.а петре го гледаше и слушаше,една смеа му доаѓаше само сепак се воздржуваше.

-види вака петре-сега презеде трпејца-орданица а да кажи ама трпејца беше побрза-жените тебе шо ти бегаат.....и започна да му објаснува не само со зборови туку и со движења и гестови,како петрејца ги јавала жените,од кажувањето на трпејца една смеа настана,шо жените на сета мака на сите стравој се насмеаа од срце,

-а мори трпејце трпејце да не пукниш шо не изнасмеа на сета мака.и вика спасејца.

-ние мислиме петре-му вика сега миланица-еве сега всабота,пошто е мртва сабота да одиме сите на гроб кај калина,че истераме еден ручек таму,че си напрајме една кавга колку за душа и че си дојме,белким че се смилува и че ти дозволи да си донесеш некоја женичка.плус знајме дека си роден на мртва сабота и дека ти е роденден па така и че ја израдувам,е шо ете на роденденот и одиш на гости.

Петре знаеше дека не вреди да им проривречи на жениве бидејќи тоа шо си глале во глајте тоа и ќе го направат.

-аро велите бре жени,арно,ако вие сте сторице ниет така да прајме,а сега ај сите подома и чекајте да дојди мртва сабота да и одиме на калина моја на гости.

И навистина сокакот пак живна,сите со нетрпение ја очекуваа мртва сабота,се војваа жените по дворојте се договараа која шо да понеси,која шо да напрај,за ете да не се дуплираат во работите,која шо ќе облечи,е гласот за одењето кај калина се расчу и во градот.

Дојде мртва сабота и петлите уште не пропеале,а сијалиците во скромните куќарки веќе светнаа,сите молчешкум излегуваа од куќарките и во дворојте на чешмите се замиваа образ,рацепа потоа влегуваа излегуваа така вршејкиги последните подготовки,дојде и 8 саатот и сите како под команда излегоја пред портите и го чекаа петрета да излезе,жените,со рацете полни,која тавче зела,која тенџере врзала,која корпа,а и мажите не беа подолу,кој ракија,кој вино,кој пиво,дотерани стокмени,исчешлани,чиниш небаре насвадба че одат,а не на гробишта,се појави петре на порта,со децата за рака во другата рака торба и тргна,оди петре напред сите по него,одеа и молчеа,луѓето шо не знаеја од градот каде одат овие луѓе ги гледаа зачудено а тие шо знаеја,побрзаа дома на жените да им кажат,па и тие да побрзаат на гробишта,молчешкум така стигнаа до гробот на петрејца и се распослаа прво на гробот,ги ставаа работите,но бидејќи немаше место се распослаа и на околните,сакаа така да и кажат дека ете за неа ова го носат,прво ги запалија свеќите во камарата,,потоа раздадоа сите меѓусебе за душа шо се вика,и сите 11 жени клекнаа на гробот сега да ја редат,кукаа плачеа,а мажите стоеја простум околу нив,останатите кои беа дојдена на гробишта,кога го видоа ова ги остаија своите покојници и започнаа да се подсобираат во групи и да се прашуваат меѓусебе шо е сега ова,сеирџиите со секоја минута беа се побројни и побројни,тажеа шо тажеа жените и прекинаа,се изморија од тажачките безбели,па ајде сега по една ракиичка за душа шо се вели,да соберат сила за после,па си сварија кафе,и заврзааа муабети,како било шо било и така,зборуваа и ставаја за ручек,ставија за ручек ама не седнаа да јадат,туку пак станаа,се наредија сега повторно сите 11 околу гробот,а кога почнаа да се редат сеирџиките како да предосетија дека она главното сега доаѓа па се доближија ,се погледнаја меѓусебе која фда почни,и со погледот изим и дадоа на орданица,беше најгрлата,леле леле кога ми ти ја викна на кавга,да ми ти реди да ми ти вика,викни викни чини па ритни во тоа земјата,викни викни па чини ритни во земјата-

-вака вака моро змијо една ги риташ жените вака а те боли те боли нека и треба да те боли,и нас не боли кога ги глејме жените како бегаат назадгазум назадгазум,вртеќи се да не ги бркаш на улица,вака аа вака вака,и рита дали рита,и другите не беа поарни,ритаа во купот земја шо

беше надвор,ама не ритаја толку силно оти знаеја дека јадењата ќе им се наполнат со земја,ритаја викаа ама со едно око подгледнуваа на народот кој се собираше од секаде,на мажите малку им дојде незгодно ама тоа беше шо беше,тргнаа и сега немаше назад,а жениве бре,видоа дека денес се главни тука,па толку се занесоа во кавгата шо почнаа пењи на устата да фаќаат,туку чини подај рака накај мажите за шамивче,овие ќе им подаде,ќе се подзабришеа и викај викај бре шо да ти кажам,од толку силно викање мажите дури и се потргнаа понастрана оти можеше тапанчињата да им ги пукнат,викаа ја колнеа калина,а ја колнеа оти откако умре таа немаа некако воља за кавга,е и за тоа и викаа уште повеќе,викаа зошто им ја зеде кавгата,малку им беше сега шо се караа со покојната сега фатија меѓу себе да се караат,веќе месеци изминаа а тие поштено се немаја меѓусебе скарано па сега ајде меѓусебе,е веќе некако почна уморот да си го прави своето,им ја зеде силата,седнаа пак по една ракија,за душазбир шо се вика,па откако пак едно кафе испијаа се одморија убаво и си зедоја на раат да јадат,сеирџиите сватија дека преставата е завршена ,еден по еден си се разотидоја,пладнето прекрши,се наручаа убаво па на крај се изнасмееаа убаво и фалеше уште песна да кажат и се ќе беше на место.стеваница најстарата од сите нив,си ги собра работите во торбата,запалија сите од кај неа свеќа повторно за здравоживи,и застаана настрана,сите други ова го направија, Кога стеванојца палеше свеќа кажа зборови што сите ги повторија .

-ајде калино-сега ја именуваше по име-стори ниет и дајму изим на петрета твој да си најди друшка при себе,греота е мори чоеков твој така да ни венеј греотае.

Откако поминаа сите во ред со палењето на цвеќите и кажувањето на молбата до калина,застаана настрана од гробот,последен запали свеќа петре постоја малку ронеќи солзи,се заврте и замина со останатиот дел на групата која тивко и молчејќи исто онака како што дојдоа така и си заминаа,но за едно големо чудо сеирџиките што гледаа од страна,пред да си одат од гробиштата и тие запалија свеќи и ја кажаа молбата на калина,бидејќи немаше место во камарата,свеќите започнаа да ги

полнат околу гробот,,за кратко време гробот беше целиот исполнет со свеќи,ја знаеја макат сите на петрета,па можеби сите палеја за тоа.

Настан како настан беше тоа тема подолго време,но сега интересно беше што кај петрета почнаа да доаѓаат и стројници,небаре беше ерген па ајде сега ќе го жениме,му нудеа жени од разни разни фамилии,а тој па се пернал бре па ете ми ти бира,на која че и најди мана,те била крива,те со околто малку штракал,те била наглува,абе што мани не му најде на жеништата што се провееаја кај него дома,гледаше бираше,наоѓаше мани а некоја поалната и него ќе му најдеше мана,и така си врвеше времето и на крај ја одбра Веселка по години беше скоро колку калина негова,ама и по карактер беше слична на калина,откако бидна работата,се провеселија сите од улицата,ее ама испадна како калина да се врати,не веселка,иста бре како нејзе беше,само ликата беше друга,жените незнаеа некојпат дали со веселка се караат или со калина,беше пис на зборот,ама да се признае требаше,беше и домаќинка,си ги прифати децата како свои,чунки господ ете не ја изградувал со свое,па овие си ги зеде при срце како свои,и машала ги изгледа и израсти,мажишта цели станаа покрај веселка,а и тие си ја прифатија убаво па збор понастрана не и кажаа,си го курдисаа животецот по еден нормален тек и си ги врвеа деновите,се врати животот во сокакот во нормала,дење бре пустите жени си се караа,ама навечер сега си одеа една кај друга на визита,на кафе,со плетивото во рака и чини отиди кај некоја,е тоа е тоа кога сега деновите се пресликуваат еден на друг.ете така ми ти бидна работата со петрета и петрејца наша.

ОРДАНИЦА

Ордееееееееееееее,ордееееееееееее-јачеше улицата од гласот на орданица-ордее кај се пикна сега да не се пикнеш-викаше на портата,но никако да се заврти позади себеси,Орде голем и трапав природно дебел,човек со голема глава,широки очи,,густи и големи веѓи кој на лицето му даваа сериозност а посебно кога орде ќе ги собереше тогаш и беше страшен за гледање,,широки напрчени усти,бузите од дебелината започнуваа веќе и да модреат,небаре бил изложен на студ три недели,брадата понапред излезна,некојпат комшиите за брадата на орде викаа дека како дете волови му ја влечеле,ама орде не се литеше кога че ги слушнеше тие муабети,само че се изнасмееше слатко со својот рапав глас,че ги развлечеше бузите од уво до уво и тогаш можеше да се види цела негова ведрина,трупот му беше мал,но со изразито голем стомак,мали и дебели нозе,па затоа многупати кога го гледаа комшиите не знаеа дали орде оди или се тркала,,но покрај неговата трапавост орде имаше меко и добро срце,никој досега од него не слушнал лош збор,за секого имаше добро мислење,дека зборовите му се искрени кажуваше неговата насмевка,а кога громогласно ќе се насмееше со своите бузи ете тогаш орде беше наискрен,со тоа ја докажуваше веродостојнаста на неговите зборови,орде како орде во многу различен од другите но и во многу сличен на другите,самооо орде имаше една страшна мана,мана која орданица честопати ја вадеше од такт,но и колку да се нервираше сепак не можеше да го натера таа мана да си ја отклонио,орде можеше да оди со недели небричен,со недели да биде неискапен,нејсе сето тоа го поднесуваше орданица ама кога орде че почнеше да го чепка паукот,е тогаш на орданица од кожа и се излегуваше,чиниш че седнеше орде на столчето во дворот,че си ја поткренеше маицата и со десниот показалец че започнеше да си го чисти темелно својот папук,го чистеше и при тоа ја отстрануваше најмалата прашинка,кога че го видеше орданица че му свикаше.токму и заради паукот уште од мал го завикаа така со тој прекар,Орде папукот.

Орданица беше селска прпроста жена,припроста ама напати знаеже богоми и да изненади со своите умни зборови,работеше така орданица од собајле до вечер во дворот и по куќи,неоти имаше многу за работа ама пусто останала навика,ете врти заврти шо се вика гс место им беше дворот,че запафташе со тоа метлата посебно кога че ја видеше петрејца во дворот посилено и че кренеше прашина дур до облаци,а пак на петрејца па и не и требаше многу да се развива.

-Аман мори орданице,со тоа твојте облаци ме ослепе,ме угуши мори еј улава,од тебе некоја офтика че фатам,орданице че се испружам некој ден да знајш а ти на душа че ме носиш,орданицееее да не оглуви мори ме слушаш ли.

Орданица кога че викаше петрејца не и враќаже,знаеше дека ако и врати крај че нема,затоа си пафташе со метлаша,скришум ја погледнуваше петрејца како зеленеи,а од руга страна и намерно не тураше вода кога че метеше во дворот,сакаше да ја изнервира петрејца и навистина секогаш успеваше во тоа,не и одговори и денес,туку демонстративно и го заврти грбот и ги зеде старите работи да ги префрла на другиот крај од дворот,незнаеше и самата колкупати овие работи ги имаше префрлано ама не и беше тешко,со вртењето на грбот како да и прати порака.

-крекај крекај колку сакаш.твоите зборови не ги ставам ни на задникот,-однесувањето на орданица уште толку ја вадеше од такт петрејца,се потпре на тарабите и и довикна на спасејца која беше карши нејзе,

-Ја гледаш,ја гледаш спасејце шо ми прај,ме отру,ме пеплоса,фиран ме напрај и мене и алиштана собајле шо ги прострев,ааа море да имав некој камен сега при рака главата че и ја дупнев.

Спасејца потпрена на тарабата само се смешкаше и сеир си гледаше,не и враќаше на муабетот на петрејца,а и не сакаше да почнува муабет,не беше расположена за кавга денес спасејца а ова уште повеќе ја разбесни петрејца,

-ААА а ти така а само кутиш и сеир си гледаш,море гледам дека вие двете сте се здужиле против мене,знам јас знам,немора никој да ми кажува,со викање влезе петрејца дома,оти виде дека денес нема ништо од нејзиното викање.

Орданица откако заврши со денешното префлање на работите,го зеде стариот триножник,седна и зеде да ги лупи компирите припремајќи така денешниот скромн ручек,во меѓувреме дојде и орде.

-Кај беше бе нездрав еден,грлото го откинав од викање-го погледна под око-море орде ти пак сакаш да ме нервираш а,па нели ти е жал малку за мене бре суртук еден.

Не се затресе многу прде од прекорот на женаму,лежерно седна на плетената столица,полока полека почна да ја фаќа најудобната позиција,откако го направи тоа,ги развеле бузите во една слатка насмевка и со својот дебел и рапав глас и проговори на женаму.

-Те слушам те слушав мори благо,немој да мислиш дека не те слушав,ама пуста работа ме навјаса,не можев да го остаам редот недокопан во бавчата,знаеш мори благо домотите и пиперките мора да

се скопаат на време ако сакаш да ни родат-неоти беше некоја голема бавча туку сите куќи позади имаа мали градини на кој садеа разноразен емиш.

-бре бре бре што род че роди бавчата наша орде-сега удри на мајтап орданица-безбели че мораме ко че роди да го викниме мемиша малот да ни ги носи пиперките и доматите на пазар-го кажа ова и удри на смеа,се насмеаа двајцата слатко,ама кога го виде орде и прекипна смеата-

Ордееее извајго прстот од паукот оти да знајш како сум песосана сега че станам и со ова ножов-вртеќи со него во воздухот-че ти го пресечам прстот така да знајш.

Орде само ја заврти главата ама прстот не го вадеше од паукот.

-ааа че ми го пресечеш како да не-сега зеде да се правда-па полн е мори благо со секакви ѓубришта,којзнае која бубачка влегла и ако снесла јајца леле леле тешко мене,морам морам благо да си го исчистам-не го вадеше туку вртеше со тоа прстот ту лево ту десно,на секое вртење на лицето ќе развечеше насмевка-а ако ми го пресечиш прстот па че ми останат уште девет други-пак слатко се насмеа ама сега погромогласно што и преку три дворој го слушаа.

-Море сите че ти ги исечам шлакнат еден,сите еден по еден.

-море не ми ги сечиш ти те знам јас тебе,а на крај краеви ако ми ги исечиш благо ете тогаш ти че треба да ми го чистиш паукот и тоа секој ден.-и повторнозеде да се смее.

Орданица виде дека не може да излезе на крај со орде па си продолжи со лупењето.

-Орде-подвикна.

-Шо-кратко ама отсечно и возврати.

-дојди поблиску да не се дерам како улава-ја помести орде столицата скоро до неа,додека разговараа орде и блага петрејца сетики чиниш влези излези вкуќи праеше,ќе стои стои на сред двор па еветија пак ти влегла во одаите,сетуку ќе се подзавртеше накај орде и орданица гоамити да потслушни што зборуваат,ама орданица ја прочита и туку тивко му зборуваше на ордета,е ќе пукнеше од мака петрејца што ете не може да разбере што е тоа што го зборуваат,а орданица му зборува на ордета и туку потврли еден поглед накај петрејца,да види безбели дали уште е во дворот,е виде петрејца дека не ќе може вака да разбере па проба со друго лукавство,влезе дома зеде една винска чаша и еветија бргу бргу во дворот на орданица,одеше полека што се вели на прсти со надеж дека ете ќе се дожлижи па ќе улуви некој збор и така колку толку ќе знаеше што е толку тајно што овие двајца се шушукаат,и орданица

не беше за фрлање,и нејзе и беше изоштрена слухот па само нога на петрејца што зназна во дворот орданица срипа од столчето и застапа пред петрејца дрско гледајќи ја право во очи.

-ooo кое добро те нанесе петрејце кај нас.

Затекната петрејца во првиот миг се збунува,но брзо се снајде.

-ами право да ти кажам орданице,го кладов ручекот да се прај,се прај што се прај,стигна и да го запржувам,кога гледам пушта јас немам зејтин за запршка па си велам ако нема првата комшивка кој друг ќе има,дојдов да ми дадеш една чаша зејтин па после кога ќе се вратат децана ќе ги пратам до дуќанче ќе купат па ќе ти вратам.

Море знаеше орданица за што е дојдена петрејца,ама ништо не рече туку и ја зеде чашата од раце и влезе внатре,не помина многу време еветија орданица на врата.

-петрејце петрејце пушта јас сум ти немала зејтин,а што велиш да ти ја наполнам чашата со свинска мас,па денес запржија манџата со маст,што велиш да ја наполнам али не.

Си ја поткаса устата петрејца немаше каде се најде во тесно.

-е тури де тури,ако мас маст шо да со нешто да ја запржам.

Влезе внатре и се задржа кратко кога излезе надвор чашата беше преполнета со маста,победоносно одеше кон петрејца и ја подаде чашата.

-земи земи петрејце и да ти се услади ручекот.

Петрејца се заврти и со наведната глава си замина,само што влезе во дворот,преку ограда орданица и свика.

-петрејце и немора да ми ја враќаш маста,имам јас уште две канти дал гопод кај мене,-ама викна посилено и другите комшивки да ја слушнат,ова ја извади од такт петрејца,само со поглед ја пресечи но ништо не прокоментира.вриеше од бес петрејца небаре некој ја ставил во казан,ете толку многу вриеше,ама што се вели што си бараше тоа си најде.

Квечерината полека се спушташе и го завиткуваше сокакот во темнина,уште небеше целосно темно кога се запали уличната светилка,ако можеше да се нарече светина што блескаше,бледата светлина која правеше само еден мал круг околу бандерата беше целата светлина што ја зрачеше светилката,но и тоа беше доволно да направи сенки,и тоа две човечки сенкиедната напред другата по неа,излегоа од еден двор и брзо првата вртејќи се да не ги видат влегоа во друг двор,очигледно беше дека се на мака штом несакаа сите да ги разберат кој се и кај одат,тропнаа тивко но доволно гласно за домаќините да ги слушнат и да им ја отворат вратата.

-ајде ајде влезете,нетуку стојте на прагот,не сте кабаетлии што така само стојте ајде ајде влезете-подвикна малку налутени домаќинот.

Полека влегоа во дневната соба,и со чекорите не сакаа да прават бука,дневната соба која беше и кујна сепак беше пространа и широка,со два кауча кој небаа стари туку напротив беа големи и нови,удобни за седење,покриени со прекрасни црвени ирамчиња,исткаени на разбој рачно,на средината маса со четири столчиња,од десната страна на вратата се наоѓаше шпорет исто така нов и голем со голема релна,која домаќинката доста често ја користеше за печење на своите сукани зелници,карши шпоретот имаше исто еден голем и прекрасен креденец,кој целиот беше нардан со плетени работи,на секоја полица имаше барем по две плетени парчиња,чашите кои беа видливи во креденецот вкусно наместени,како и неколкуте бокали еден за вино неколку за ракија а до ив и малите чоканчиња,пагурот беше наместен на средина меѓу чашите о чоканчињата,на патосот имаше беспрекорно чисти широки и меки дипли,боите на диплите беа вкусно бирани од стана на домаќинката кога ги ткаеше на разбојот,измеѓу двата кауча во ќошот имаше и машина за шиене,честопати домаќинката сакаше да седни и нешто за себе ама и за комшивките да сошиа,не беше тоа некои голема работа,ама за помали и поситни работи се наоѓаше.

Домаќинот стана од каучот каде што седеше и тргна накај гостите да ги пречека,како што е редот.

-О комшија Ордане,кое добро те донесе кај мене вака во ниедно време-се пошегува Петре.

Орде ја наведна главата,во знак на почит кон домаќинот,но и од малку страм што ете му досаѓа на комшијата,му се чинеше на Ордете дека е ептен кабаетлија па со слаб глас му возврати.

-Мака комши мака, голема е нашата мака,ептен сме на зорт,па и викам на невестава ај да одиме кај Петрета белким ќе ни го најди крајот.

Петрејца не чекаше маслика да кажи нешто,зошто доаѓајнето на орде и орданица и дојде добредојде за денешното мајтапање,и таман кога сакаше да истури рафали од зборови,петре ја прекина на среде збор.

-Па нормално-се испрчи со градите напред додаваќи така поголема важност на зборовите-само кога имате мака вие знаете да тропните на врата,не оставате ред некој да дојди кај вас на гости-сакаше уште многу . Ајде ајде комшија седнете и не стојте тука на среде соба како колци а ти домаќинке-со погледот ја пресече-стави нешто за мезе,па нели гледаш мајкаму стара дека гости ни дошле.ајде ајде оди.

Додека петре ја ставаше во ред петрејца орде исто така ја погледна орданица да бери памет.

-Во право во право со Петрејце,зборот ти е на место,знам дека само кога имаме мака се нешто го бараме тогаш Петрета,ама што велат старите,ако нечукниш кај комшијата на врата кога имаш мака кај кого друг.еве петре ако си на мака ние ќе си одиме,да си го бараме чарето на друго место.

Петре како попарен стана од столчето и со малку наврден тон му се обрати на Ордета.

-Аман бре комшија што муабет ќе ти беше тоа,па душман да ти бев барем една ракија ќе испиеше па ќе си одеше,ајде ти се молам.

Петрејца послужи со ракија,па ја стави на маса салатата.за тоа време орданица седна на каучот,ама седеше како на трње,настрана,седи седи па туку мрдни од местото каде што седеше,од пусти срамој главата ја држеше наведната и се туку во подот гледаше.

Што е за право и на Ордета не му беше дојдено до салатата,оти навистина си имаа мака што се вели,па како гостин сакаше неќеше мораше да си ја каже причината за посетата.

-Петре комши,страм нестрам,ама морам да ти кажам зошто дојдовме.

-кажи бре комши не се срами,еве ти со нас си скоро пола век шо се вика,и ние сме со тебе исто толку,и ако мене не ми кажиш тогаш на кој ќе му кажиш

Пред да кажи се завртии накај Орданица ја погледна убо,таа со очите ишарет му даде,да зборува.

-Петре,оној мојот син го знаеш,шо се вика машала мажиште е,начука во газот 26 години,војската ја изоде шо ја изоде,работичка си најде и убо тргна,ама брат..и пред да каже ја џитна чашката со ракија на еден здив во грлото,кутри Орде,сакаше барем страмојте да ги опијани,а Петре бргу бргу му ја наполни..ама за жена да не му спомниш,поарно очите да му ги извајш,ама мубает за тоа да не пражш..нејки па неки да се жени,незнам ни самиот што вера е веќе..

Петре претпоставуваше уште кога ги виде на врата за што се дојдени,ама тоа ни на оштрото око на Петрејца не избега,па сега локум не чекаше туку ги истури зборојте пред нив..

-ами Орде,да не го урочиле она ченгиите во градот,слушам машала кај една коначел бајаги...

Петре мораше да ја спасува ситуацијата

-петрејце,соберисиги јазикот..

-ама петре

-реков да молчиш..

Ама ова беше повод сега и Орданица да не биди покусо во муабетот.

-Ами Петрејце сестро,навистина се караме,шо се вика,навистина и мене некогаш јазикот ми е побрз од паметот,ама да простиш,не сум те каснала досега за срце..

Орде се заврти према неа..

-орданица збор повеќе од тебе да не слушнам..

Завладеа сега некоја мачнина во собата,ама Петре не би бил петре ако не ја спаси целата ситуација.

-Орде брате,кажи апла шо сакаш од нас.

-Петре..и пред да продолжи пак ја цитна ракијата на еден здив во грлото..испуштаќи едно долго ооооооххооо...ама сега веќе му се разврза јазикот..Петре,знаеме дека имаш сестра всело која од рака и оди стројнилакот,да сториш себап,да пуштиш еден абер до неа да најде некое неевче за суртукот наш..да го проженеме,па после нека вади очи кај сака со неа.

-ќе сторам,ќе сторам не се секирај,ете баш добро што дојдовте,некни Стрико Гроздана го знаеш,железничарот де..е тој нели ми е рода..се видивме,и скршивме два муабети така на нога,ми кажа дека задутре ќе одел всело,па утре Јас ионака натаму ме води патот,ќе наминам и ќе му кажам за маката ваша,не се секирај Ордееее,Сестрами ќе најди,ќе најди невеста спороти синти твој..

Од овој муабет ептен му олесна на Ордета,па ја крена кашката да се чукнат со Петрета..

-Аирлија нека е муабетот ..ајде за арно..

Ама петрејца не би била Петрејца ако пак не се замеша..

-Орде,за себап ќе стори што ќе стори Василка наша,ама немојте да не заборавите и нас со дарој,ако не заборајте,на тој свет ќе ти спомнам да знаеш..

Орданица не чекаше локум да и дадат па и врати.

-ее мори сестро,ти за тоа се исплаши..ами Јас за тебе Бовчалокот ќе ти го спремам,не се секирај..нема да одам ти мене на тој свет да ме пизмиш..

Бидна што бидна муабетот,поседоа,замезија,и кога Петрејца зеде да се прозева,небаре на нога ќе заспие,Орде свика

-ајде Орданице станувај,време е да си одиме,оти Домаќиниве треба да си легнат.

Не помина недела дена,и веќе стигна абер од сестраму на Петрета Василка дека нашла мома спроти синот на Ордета,ама сепак редот беше Свекрвата да отиде и три муабети да скрши шо се вика со идната снаа.Синот Тоше,малку се нечкаше,но кога Орде му го свитка вратот,со зборови де,си легна на браношното,и него јасно му стана дека годините го газат,та уште некоја година,не ќе можеш салам мома да си најди,па си подголтна,и само му рече и на таткому и на мајкаму..нека личи барем на жена..

Да одеа само Петрејца и Орданица,небеше таков редот,та затоа ги зе доа Алексојца и Илејца,сакаа и Магда вдојцата,ама привика Алексојца,кога се одело да се бира невеста не се носело вдојца,да не ги фати малерот..

Беше Сабота,ден кога требаше да се оди всело кај Василка,навистина возот тргнуваше дури на пладен,ами овие 4 жени уште од разденување беа се стокмуле,небаре Кралот ќе го чекаат,во најубава фустања,со нови гланц чевли,нови шамии,црвило два прсти на устите,па некаде око 9 саат привика Петрејца од плотот кај Орданица.

-Ајде сестро Орданице време е да тргнеме..и излезе на порти да ја чека,и што ќе чекаше,кога Орданица се нацрта за минута време до

неа,на другите две и нетребаше да им се вика,тие се сновеа низ дворој,со начулени уши,та кога свика Петрејца по Орданица,се истопорија на портите.Тргнаа четири жени да бираат снаа за Орданица,тргнаа по улица,небаре војска беа,две по две фатени ракапод рака.

Што муабети изнакажаа додека одеа тоа беше чудо некое,секоја пред некоја брзаше да каже нешто ново,што другите не го знаеа,беа жени во години,домаќинки,ама кога ќе се кажеше нешто чешит,тогаш така силно и слатко се кикотеа во Возот,шо мораше на трипати кондуктерот да доаѓа и да ги предупреди да бидат потивки,оти другите патници во другите купиња се бунеле,а неоти другите беа тивки,ама овие ги надминаа сите.

Мракот уште неги фати,а тие веќе влегоа всело,прво наминаа во продавницата,да купат нешто за здравоживо,па откако и тоа го сториа,пак се наредија како војска,по двајва по двајца и веќе беа пред портите на Василка.нормално Петрејца беше род,па редно беше таа да тропни,и така бидна,ама бидејќи Василка знаеше дека ќе дојдат,само што се фати за клепалото петрејца,Василка ги отвори портите

-ooooо Мили гости ми дојдоа,ајде,ајде повелете влезете.

Влегоа сите четири жени молчешкум,одејќи после домаќинката,кога се сместија удобно во дневната соба,место не ја држеше Орданица па праша.

-Сестро Василке,страм несрам ќе те прашам,до нас стигна абер од тебе дека си нашла невеста за синот мој,али е на место или не е,несакам да ни тупосаш вкуќи нешто од кое после ќе се чешаме и таму кај не не чеша.

Василка од ова малку и се навреди

-Ауууу какви се тие зборови,јас кај што сум сторила ниет,никој не се поплакал,второ,вие сте први комшии на мојот Брат,и што мислиш,толку сум улава да се брукам..ама еве ќе ти кажам накратко..момичето си од домаќинска куќа,сираче е без татко,ама мајкаи е прва домаќинка,малку се сиромаси,ама се поштени,таа е најстара 18 години е,има уште 2 браќа

помали од неа и една сестра,ама е многу лична да знаеш,утре ќе дојди тука,ќе ја видите од страна,јас ја викнав да ми помогни,е така да знаеш.

Кога слушна Орданица дека девојчето е сиромашко,тоа не и избега од околото на Алексојца,па и потшепна.

-нетуку се мршти,оти и кај вас парите не прават туру претури,само да не е алипно детето,друго се ќе си дојди посовреме.

Разговорот за тоа се заврши,фатија веќе касните сати во селото,па мораше да се легни,кој спиеше,кој само се вртеше,главно нокта си ја заврши работата,им го даде сонот на сите,на некому порано,на некому покасно.

Кога се раздени,Василка ја тераше малку по градски,па гостинките ги послужи со кафе и слатко,за доброутро,сите пиеа кафе,ама чекаа да се појави невестата.

Некаде околу десете саат,во дворот влезе Самовила,не беше девојче убаво убаво дотука бидува,ама сите нејзината убавина ја видоа како самовила,малку криво и падна на Петрејца шо се нафати за оваа работа,ама бидна веќе,кога ја виде Орданица остана со отворена уста,не можеше ништо да кажи,кога и помина чудењето,малку повеќе ги напрчи градите напред,и сите други три жени ги погледна право во очите гордо.и другите од изненадувањето неможеа збор да кажат.Василка почна на девојката да и дава задачи што да работи,додека четирите жени седеја горе на чардакот,тогаш стана Орданица и се симна долу.

-Василке,остајго детево не го мачи,веднаш го бедисав,за ова голем бакшиш сега ќе ти дадам,а на свадбата ќе биде друго.од ташната извади едно врзулче и на Василка и подаде една Петолирка.

-ууу сесто,ова е многу..

-земи,земи си ја заслужи,кажи и на нејзината Мајка за две недели ќе одиме кај нив да дадиме збор и да правиме веридба наедно,а за некој месец и свадба..бидува.

Задоволна од завршената работа Василка се насмевна .

-бива како небива.

-сега викнија девојката кај мене.

Отиде Василка и шепна нешто и се поодалечи,ама сепак беше блиску за да слушни.

-како се викаш ќерко.

Девојката целата црвена на лицето,ја наведна главата и гледаше во земјата.

-Ангелина тетко.

-убаво,убаво име ти дале,и не погрешиле..сега од денес кога ќе зборуваш со мене нема да ја вешиш главата,туку ќе ме гледаш во очите.

-добро..и ја подигна главата..синилото на нејзините очи како да ја маѓепсаа Орданица,таа во неа гледаше Ангел.не девојка.

-знаеш за што си дојдена нели.

-да знам.

-мене ми се бендиса,немој да се навредиш,земи.во раката држеше две петолирки..Орданица ги држеше петолирките,а жените одозгора сето ова го гледаа..Петрејца почна да си мрмори за себе..а немаш пари,а чекај чекај,ваму жолти вадиш..земи ги ќерко овие и дај ги на Мајкати,нека спреми се што треба.

Ангелина малку се колебаше,но Орданица повторно ја подаде раката во која ги држеше лирите,така да ги зеде.

-а сега ајде качисе горе на чардакот и седи со нас.

Се качија сите на чардакот,се приближуваше времето за ручек,и тој адет го истераа,па откако заврши ручекот,станаја и си заминаа.

Помина пролета,па на самиот почеток на летото,сокакот ечеше од музика,Орде папукот го женеше синот,а Орданица се дуеше небаре Паун во кралски двор е,што убава и паметна снаа си донесе вкуќи.

ДОСТА БАЈАЧКАТА

Откако Доста Бајачката се досели во сокакот,мажите се нешто почнаа уплав да фаќаат,чини некој ќе кажи некое пално сениште му скрипало на паатот кога ми ти бил впланина,а тој како улав ја фрлил секирата некаде во некој ендек,добитчињата ги оставил на милост и немилост на горските сверови,и еветиго целиот вцрвен во вратот,со оцвргалени очи право се враќа во сокакот,и туку збивта и душа збира,и бргубргу зборува,за да биде поуверлив,ама и сите да не разберат за што зборува,а пуста домаќинка кога ќе се извади од памет гледаќи го така втеречен домаќинот,ај чини занесиго кај Доста да му пребаи од пусти уплав,е нејсе отко му го извадила Доста уплавот, еветиго се рашетал ко некоја Солунска ченгија низ сокакот,и само ги дуја тоа градите ко некој беговски паун,ако имаше мустаќи чини сукајги сукајги како пита со девет кругови и клештисе ко недоквакан..ќе поминеше некој ден туку евети пак некој ќе спружеше нис дворојте и ќе спружеше некоја приказна,вика како го натиснале старите гревови на деда,па навечер всон се нешто го газело,го газело цигер модар го правело,и засукајги ногавиците на парталавите панталони,а таму повеќе драсканици отколку модринки,ама ај домаќинката и таа кутрата од памет извадена,бидејќи го слушала како стенка,мрмори,се врти се поти навечер па ќе му поверува и ајде брзо брзо кај Доста Бајачката,ете и него да му го извади уплавот.Море ова уплавот некако почна брзо брзо сите малски мажи да ги фаќа,мажите ги фаќаше уплав,ама жените ги зајаде црвот на сомнежот.

А,Доста,за право да се зборува беше голем ербап за тие работи,им го вадеше така стручно уплавот,што и во гроб да им речеше живи влезете,тие залудени од баењето,не само што ќе влезеа туку ќе се испружеа колку што се долги и широки.

Е сега која беше Доста....Доста дојде од џенем..и за право да се каже,никој точно не знаеше од кое село и е семката,ни пак каде скитала, или талкала,ни пак каде ги учела ти маѓепски работи.

Доста дојде со дождот,со кој дожд,па со оној кој лиеше веќе седум дни и седум ноќи без престан,дојде во мракот исто како крадец на кокошки,тивко доаѓа-бучно заминува,..другите после кажуваа,кога дошла Доста ,прво тропнала за конак кај Мицко Арсланот,е тој не ја чул,ако на Мицка снагата му беше широка,ушите му беа мали,па повеќе не слушаше отколку што слушаше.Видела Доста дека нема големо фајде од тропането на таа порта,кинисала потаму,затропала кај Алекса ковачот,ама тој од пустри страв од Алексојца ни поглед не смеел надвор да фрли не пак да види кој тропа во ниедно време,,па така кога утрината ќе се распостелеше,етего Алекса лутината ја истура на наковалната,кога со чеканот ќе треснеше на врелото железо и малите ѓаволчина што се кикотеле во таа врелина ќе се распрсенеле на сите страни...нејсе,и овде големо фајде немало од тропанетите,па си ја пробала Доста среќата на третата порта,и ,и таму и отвориле..каде...па Кај Илија Смокот..не затоа што Илија сакаше некој да му тропа во ниедно време на порта па тој тркумткум на секого да му отвора,туку од пуста омраза кон Алексо,неговиот прв комшија ,напати кога ќе се скрвеа со кавгите толку луту зборови паѓаа,што комшиите секој момент чекаа некоја глава да се стркала,ама на сокак се мразеа,но во меана беше обратно,небеа толкави душмани кога ќе седнеа на маса,ќе ги наредиа чоканчињата пред себе,еее меретна лудача,ќе се збурбатеше прво во стомакот,па после споулавено ќе се распрснеше по вените,па гледај сега чудо,Акекцо и Илија се гушкаат,се целиваат да ти е милина да ги гледаш,небаре родени браќа се,од пуста милина што некои ги гледаа дури ги урочуваа,па етети беља,собајлината пак се први душмани,ама небеа само Илија и Алексо скрвени,бре бре што душманики пак беа Алексојца и Илејца..скрвени скрвени небаре едната на другата и го грабнала казанот адски,па сега оваа другата толку ја пизми што очите ќе и ги извади,во пизмата отидоја толку далеку,што овие две на мажите им оставија аманет..Ако,викаа Ако,,заминеме пред вас во големото село,немој да ве излажи натемаго да не закопате една до една.а навистина фамилијарните гробови им беа еден до еден,..пак чини ќе

викнеа..Ако отидеме пред вас,на другиот крај да ме запреташ,ете толку се пизмеа што и на тој свет несакаа да се видат.

Тропна Доста кај Смокот,и ја отворија портата,и ми ти законачи таму,законачи едно седум дни,што приказни после се кажаа за коначењето на Доста кај Смокот им немаше крај,што ѓаволштини им кажувала,им покажувала,само тие, мракот, и одајчињата на Смокот знаат.

Ама натемаго знае ли да се седи мирен..нееее..го сврти сврдлото,та туку ја напрај дупката во душичката на Илејца,и тури едно мало црно црвче,да ја глода навечер во темнината,којзнае можеби и имаше право Илејца што ја јадеше јанса,се нешто Илија навечер понабргу започна понадвор до алето да оди,море море му викаше в постела Илејца,што стомак ќе имаш бре Илија,до вчера ти беше тврд како на Рамче тапанот,а сега види беља,ти омекнал,небаре круша скапана ти е.трпеше трпеше така Илејца едно пет шест дена,туку на шестата вечер му се запењави на Илија,..или Доста надвор од кукава или ти,или пак двајцата вадете очи кај сакате,а пусто Илија беше домазет кај Илејца,си ги подголтна што слинките,што зборојте,си ги кладе некаде во некој дел од јадот негов и се цела вечер се мислеше кај да ја носи Доста,од друга страна откако дојде Доста под негова стреа,Илија како сонце да го огреа,се потстокму,се подбра,море се подизбирчи,еее комшиите кога го видоа така,некои си потшепнуваа,па и не бил толкав батал човек овој Илија,ама ете на мака е сега,ќе треба да ја витоса од под стреа Доста за и тој да не ги јади клоците..се врти врти кутриот цела вечер ,се бореше со мислите каде,каде да ја однесе,да не и биди лошо,туку арно,е некаде пред првите петли му дојде арна мисла.

Станаа собајлето,и потшепна на Илејца дека нашол чаре за Доста,а таа како воденички камења да и паднаа од вратот лесно воздивна.и во себе си прошепоти..шукур,ќе се рајаатисам од оваа беља..поткаснаа што подкаснаа,па со пола уста и кажа Илија на Доста дека со госталакот кај него е завршено,ама нема да ја исфрли на улица,туку и нашол место,место за кое знае дека повеќе од сигурно ќе и се бендиса..го врза Доста врзулчето,па напред Илија,Доста малку потоа од него,и одат, ,а цел сокак на порти со оцвргалени очи,како Доста пак менува конак,му ја

тупоса Илија Доста на Дедо Спасе испосникот, кој живееше на крајот од сокакот , море за право ако се зборува и небеше баш на крајот, туку ептен над сокакот во крајот од долот, живееше Дедо Спасе во две одаи , во едната денот го минеше со молитви, во другата сонот го бркаше на сите ќошиња, кога ќе го потфатеше, чини испружисе на него, па сонувај Ангели , бегај од демони.

Од одењето на Доста најродосни беа жените во сокакот, им здодеа Дедо Спасе, со неговите богоугодни беседи, им здосади стварно, за сенешто ги отвараше вратите од рајот, ама не ги забораваше ни пак адските казани, туку ако нешто не му фаќа око, еветиго, започни беседа и Славиго Господа кај стигне, става крстој на сите страни, и туку некогаш кога Ангелите ќе го оставеа сам, а го оставаа зошто и тие кутрите сакаа да здивнат од неговата богоугодна песна, Дедо Спасе, тогаш секаде збеснато гледаше ѓаволи, и во старо и во младо..но никој не знаеше дали навистина Дедо Спасе беше дедо, белата коса, белите веѓи, белите мустаќи и белата брада, го правеа дедо, и така меретните бабички веќе го загледуваа како светец, ќе заглаголеа вцрква кога идеше на поклонение пред Бога..тревата Спасец, Бог за од милост према Дедо Спасе ја завикал Спасец, па затоа сега била лековита, ја лечела душата,..ете што ти баботеа бабите кога ќе ги наведеа главите , најшерет работа беше Поп Спиро , неоти пееше, повеќе мрмореше и кажуваше неразбирливи зборови, но нејсе, кога на крај ќе викнеше АМИН, и светците што задремале на сидиштата ќе ги отвореа ширум очите...за лудоста Поп Спиро ги караше бабите..кај се видело и чуло жив човек светец да биди...неоди, не богохулете сешто...

Ама баби како баби, со очите го пиеа Спасета, и рацете му ги целиваа, тој меретниот, му годеше ова внимание, ќе удреше еден крст во воздухот над главите кога му целиваа рака, и му правеа темане, и ќе ум удреше еден благослов...Да сте Благословени чеда мои, да сте благословени,,сакајте го Бога, повеќе од себе, а Бог за возврат ќе ви ги даде најубавите рајски ливади, ќе јадите рајски емиш, Ангели Ангели песни ќе ви пеат...и чини занесисе во благословот..

Е нејсе,се вовре Доста кај Дедо Спасе,тој сега во едната соба,таа во другата соба,ваму дедо Спасе со молитвите,во другата Доста со тревите и баење,да види некој нема да верува,ама ете и тоа бидна..одеше што одеше времето,но за еден месец Дедо Спасе се шашардисаааа.се шашардиса начисто.е ако де неверувајте,ама така беше.

Една приквечерина еветиго Дедо Спасе вмеана се бапна,леле кога го видоа луѓето од бес ги стегнаа устите,некои толку сркцкаа со забите,што пострашливците помислиа дека волци надвор гребат,Илија ми ти го гушнал така милно Алекцо,и кога го виде Спасета му вели.

-аааа ууу уште овој ни фалеше тука,Алекцо,Дедо Спасе сега ќе не фрли во деветиот казан,каде катранот е најжежок и најлеплив,ех басимуја,што матна го нанесе овде.

-остајго бе Илија нека си ломоти,остајго,ќе види никој не го слуша ќе фати фитфиделија.

И Стојан Бакалот беше изненаден од оваа посета,но се прибра бргу од изненадувањето,па ја удри работата на мајтапење,зеде едно чоканче врака и кроце кроце пред Дедо Спасе се испрчи.

-Дедо Спасе-со левата рака му ја подзеде десницата на Спасе,и ја целивна-шо чест имам и јас и другите шо не посети овде..или има тука некој ептен голем грешник,па безбели дојде да го спасиш...

Го гледа Дедо Спасе и само молчи,сега малку како да се пишманеше што стапна ,ама бидна што бидна.

-Дедо Спасе,ај земи едно чоканче напијсе,..напијсе де,напијсе за душа на дедо Атанас...згора другар ти беше,само ноќта ве делеше,а некогаш во молитвите ни ноќта не ве делеше...ај земи,земи не се срами,сега во меана стапна,неоди редот без капка да испиеш да си отидеш..

Се вцрви целиот во образите Дедо Спасе,па почна да пелтечи.

-како синко да пијам јас ракија,неоди,неоди тоа...

-како неоди ,еве ти напијсе тука на земјава ракија а на Дедо Атанас таму во рајот од чешмичето ќе му шурне медовина,себап голем ќе сториш

така,а Дедо Атанас кога ќе отидеш кај него ќе те искара оти почесто тоа не си го правел..ај земи,земи,сега не ми го враќај поздравот за Деда,знаеш колку си го сакав.

Го подзеде Дедо Спасе чоканчето,па лизна од ракијата.

-ама се напиииии,сега само една капка ќе му падне пред него медовина,..сега само ќе го налутиш деда..напијсе бре дедо Спасе..напијсе...

Се гледаа двајцата вочи,а другите само молчеа и здивот го запираа,чекаќи што ќе се случи.

Дедо Спасе,голтка по голтка тураше,првите некако срамежливо,другите некако поуверено,ги истури,кога капките седало свиаа таму,почнаа да беснеат,беснееше белата лудача,но и јазикот на Дедо Спасе како воденица мелеше.Стојан му принесе уште едно чоканче,му изваде троа сторени пиперки за мезе ,ах завалијата ,не му требаше многу на Спасета изгледа да се кандисува.

-Луѓе бре,браќа мои..започна Спасе да беседи,ама не молитвени туку покајнички зборови.

-Браќаааа..дедо Спасе викна толку силно што и Шарко надвор ги начули ушите да слушне...сите во меаната знаеја дека нешто несекојдневно се случува па го оставија сам да си зборува...па јас не сум ти знаел дека и овде..стана од местото и почна да шета низ меаната,ама чоканчето не го пушташе од рака..дека овде во оваа наша бела дуња имало мало парче од рајот...ееееех.со оваа воздишка го испи чоканчето во еден здив....не видов браќа мои како реката со сласт низ рацете ми течеше.....бреј бреј бреј...започна Дедо Спасе редум сите во меаната да ги гушка и целива...ама ако ,ако,барем еднаш и јас ги видов рајските порти отворени.....додека зборуваше,Бакалот му тутна уште едно чоканче..а тие тие да ти бидат толку слатки,толку меки,толку топли,што сега и душата да ја пуштам нежалам...ја испи лудачата и без да каже збор,тргна накај вратата,се заврти према сите,само со погледот им кажа зборум,пуштаќи само една солза.Отиде Дедо Спасе и никој повеќе не го виде жив,замина во своето одајче,дали некој љубоморен Ангел што го

виде вака среќен,или некој збеснат пијан демон му ја стисна душичката,никој никогаш не разбра,ама си отиде Дедо Спасе,исто така како што живееше,тивко и незабележително...кога отидоа да го облечат и носат на вечната почивка,таква убава насмевка никој не видел,очите затворени,усните развлечени во блажена насмевка,со насмевката патувааше до небесите.ете и за патувањето на душата налудничавите баби приказна раскажаа.. Додека Дедо Спасе патувал према небеса до пола небо Орлите стогодишни душичката му ја придружувале,од пола небо натаму никој не знае.

Баба Ефка,кажуваше дека ден пред тоа го слушала, како малку му било жал што дошол часот што толку пати го посакувал.но сепак во еден миг им заблазнувал на живите.

-Господе,оти вака ми правиш,сега кога загризав од белата дуња,ти ме земаш..па клекнал,удираќи се со челото на душемето..ама ако,ако е тоа твоја воља сполајти,сполајти на честа што ми ја даваш,....проронил неколку солзи,додека гледал во Иконата на Свети Илија...ако Доста беше твојот благослов што ми го прати,еве,еве уште еднаш сполајти за слакот што го испив...ако беше искушение тогаш сум голем голем грешник.за казна Господе ставиме пред твоите рајски порти четириесет години да клечам и да молам за прошка.

Отиде Дедо Спасе,но Доста остана сама да самува,остана кутра и осамена душичка,во тие мали но непрекорно чисти и бели сидови,чисти како душата на Спасе,еее само колку воздивнуваа на нејзината самотија малските мажи,повеќе ним ги болеше болката самотна отколку Доста,сега дали беше за самотијата или за личотијата,којзнае,и околните малски ергени и млади и престарени кога ќе отидеа некаде надвор од паланката сите муабети ги започнуваа и ги завршуваа со Доста.

Лична,лична беше Доста Бајачката,страмота е да се речи поинаку,ете пред некој ден Стевче на Мугреви седеќи во штотуку направениот парк од властите,најдобро од сите ја опиша и ставата и стасот на Доста.

-Косата беше се спуштила дури подолу од рамењата,ја гледаш и веднаш добиваш желба галија да си купиш за да запловиш во таа таласеста и

немирна брановидна површина,бојата ,незнаеш ни самиот кога ја гледаш дали синото утро се искапило,или пладнето се прелива со виножито,таква коса имаше Доста,сина мека и нежна,понежна од царската свила.Лицето малку издолжено на крајот со мала тумба што и беше брадулче,на таа мала тумба во самиот центар едно мало,но прекрасно дупче,кое кога ќе се насмееше очекуваш да се отвори незнаен извор и да потече најлековита вода,челото мазно и широко,завршуваќи со горниот раб во шумата од косата,на тоа чело никаде животот не изорал ниедна бразда,па токму тоа им фрлаше со секој ден недоумици на селаните колку години има Доста,веѓите,танки и лесни исто како врбовите гранки напролет,очите,ееее очите и беа небо вгнездено во тие мали кругови,небо кое никогаш него видоа да се стемни,напролет,со својата синило,со својата чистота ги маѓепсуваше на место,кога само ќе ја погледнеа само со еден свој поглед,веднаш во следниот миг им се сечеа нозете на половина,и како стаписани стоеа пред неа,носот како воин се испречил меѓу тие две неба и пази деноноќно да не летни некоја веда од чисто небо од едната на другата страна,усните,кога ќе ја запрашаа жените од каде го најдува тоа црвило што го става,само ќе се насмееше и кратко ќе им одговореше,со мајкина аловина ми се офарбани ,па нема потреба да ги црви,врз таа мајкина аловина се оптегнала една танка прозирна кожичка која сјајот го украла од полноќната полна месечина,ете таа цела личотија се закачила на тенок врат,што севезден се нишкеше.

Ставата,ставата Достина беше посебна приказна,да гледаш млада седумгодишна Бука како се вишее и се прчи меѓу сите други дрва со своето тенко и грациозно стебло,е исто беше и со Доста,витка витка,која виткоста и започнуваше со две рамномерни и секогаш мирни исталожени рамења,во самото подножје на тие рамења,беше се обесиле две боски,ама боски,кои ветерот се сладел и ги милувал,боски кои беа скоро секоја вечер во машките сни,ги мамеа тие два за многумина недостижни света,кога Доста ќе им баеше,така лакомо ги пиеа со погледите што после раскажува,не не море измислуваа разни приказни како за да се фатело баењето тие ја допирале со врвовите на прстите по боските.Таа красна и нежна става ја крепеа два високи диреци,диреци делкани од севишниот мајстор,а тој така добро ги

изделкал што три чекори да направеше планина ќе пречекореше,меѓу тие два диреци,денонојно клочотел адскиот извор,или чешмата од кој шуркала лековита вода,малкумината кои се напиле од таа вода,во мигот узнавале и за прадедовците,и што правеле и што чинеле,и какви гревови им оставиле,ете толку била лековита таа вода,но некои кои сркнаа викаа дела пелин адска вода била,и само скрама им се нафатило на душата,а кој им е крив кога жените ги усетувале уште во мигот на пречекорувањето на прагот куќин,толку блескале од радост,што клетвите и со штофати маваниците им ја загорчувале таа вода.

Никој и никогаш не узна дали Доста кога дојде во сокакот,дојде со уката што ја учела кај некоја стара грда вештерка,или отпосле,кога цревата песна ќе и запее,таа тогаш во своите привиденија читала во тајна невидлива за другите книга.Ама како и да е Доста фати да баи,стави на главата венче од цветови исплетени,облече бела ленена кошула до земи,една плетена врбова корпа со себе полна со разноразни тревки и шумски диви емиши.кога ја викаа ,кога самата одеше кај домаќините.

Ете чула дека на Стојана Бакалот момчето само што се замомчило,ама беше го оградисале три самовили,па нога занога,еветија едно сабајле кај нив во дворот,ја гледа Стојаница со недоверба,ама Доста и кажа едно мило –Добро Утро-ги растегна усните во една блага насмевка,па откако го кажа добро утро им ја кажа и причината за доаѓањето.

Вртеше вртеше Стојаница со главата,но пушта мака кога ќе те натисни,море и со натемаго(пу пу скраја да је) ама во краен случај ќе се фатиш со него на оро..па и таа пустата низ заби и процеди добро утро и ја пушти вдворој Доста.

Нешто одвнатре и кажуваше избркаја Доста од дворот,оти Стојаница беше попова ќерка,и саде со Бога си муабетеше секој ден..ама еве овде како Бог да и заврти грб.што молитви удри,што солзи пророна,но Коцета нејзин,ни душа даваше,ни душа збираше,само душата ја расфрлаше вамутому по собата,и чиниш сега е жолт,жолт небаре крушките на Манојла брливиот,час црвен црвен небаре на Велигдено го бојадисувале..ах,пушта Стојаница,мака си имаше..кога Коцета заквичи како кутрето на комшиите болно болно што и џигерот и се здипли

вудве,таа потрча веднаш всоба,а по неа и Доста етеја ..стои на прагот од собата и го гледа детулето..да ти е грев да го гледаш..се собрало вклопче,и солзите му се сринуваат низ лицето.

-ах бре дете,дете...е толку ли не си можел да издржиш.па си морал да мокриш баш на тој даб,а...а Самовилите само што седнале да одмраат...и за беља,со мокрел баш на главата на најстарата,та ете те оградисала..

-аман Доста барај царе да го спасиме детево..аман..

-има,има чаре Мајка..имааа.небери гајле ти..ќе го вратиме во живот не се секирај..ама ај те молам излези од собава....Стојаница сакаше да остане,ама кога и џитоса еден оштар поглед Доста,оваа веднаш излезе.

Излезе Стојна на чардакот и од преголема побожност зеде на чардакот да се мои,се моли Стојаница ама едното уво чини во собата и е,и сетуку наслушнува..слуша слуша,и слушна кикот на нејзин Коце,отпосле виде дека Доста низ собата минува како Самовила..па си рече

-ај натемаго сетуку ме лажи..јас на Бога му се молам а тој паметот ми го зема...бреј бреј што ќе биде ова чудо..премалена од преголемто напинање,седна на миндерлакот,неоти беше надвор ладно ама неа низ снагата студенило и помина..

Не мина два дикати време кога излезе Доста од собата,..сега можеш да одиш кај детулево твое,и рече..само кажиму другпат нека не мокри кај ќе стигне..еднаш може да го куртулам од самовилите,два пати неможам,јасно...и си замина,Стојна не успеа ни фала да и рече,ама брзо влезе во собата,Коцето абре,Коцето оклештено од уво до уво,како ништо да не било.

Бидна што бидна,ама бабетини сега толку ја разгласија случкава со Коцето не само низ околните маала туку и низ околните,та пред колибата на доста луѓето доаѓаа од сите страни..секој од нив со своја мака,амаДоста си имаше свои марифетлуци,помагаше само таму каде што и беше кажано..од кого само таа си знаеше..

Врвеше работава со Доста едно време се додека една вечер..која вечер па дождлива вечер кога истураше како од крбле во паланката не се довлечка еден куц старец..влезе во мената и седна на крајот .порача едно чоканче ракија,молчешкум ја испи и пред излегување само праша.

-кој знае да ми каже каде живее доста Бајачката..

Тогаш стана Манојо брливиот и малку на шега го праша.

-е голема беља мора да не натиснала стрико кога во ниедно време ја бараш Доста

-ти кажими каде е Доста,а што мака имам ќе и кажам неа,а не тебе..со сериозен тон му се обрати.

-Оди нагоре по сокачево,и кога ќе излезеш на крајот ,патот што е пред тебе,сам ќе те однесе кај Доста,ама по ова време чувајсе може некој волк да ти се испрчи пред тебе..пак му довикна Манојло.

-од волците подобро ти да се чуваш, а не јас..и фалати..

Излезе брзо од меаната,и се упати по сокакот,темнината и дождот бргу бргу го сокрија..еееее кога се раздени,тогај сите останаа зачудени..Доста Бајачката ја немало во куќарчето,каде отишла ноќта никој не знае,ни пак некогаш некој за неа слушна муабет,ама бабетините пак со своите приказни почнаа да брборат.

-дојде натемаго и си ја зеде..како дојде така и си отиде....

Е така беше со Доста бајачката,кој се всели во куќарката,никој,баш никој,мина време,бршлени ја обраснаа,и се се заборави,сокакот си врвеше со него и жителите..само одвреме навреме некој кога лудачата ќе го збудалеше ќе ја спомнеше и ќе воздивнеше.

Алексојца

Сега ако ви кажам дека Алекса Арсланот беше мажите, ќе речите дека е така, ама не е така

Алекса Арсланот уствари беше коска и кожи, и кепец невиден, сега малку остарен, ама не бил многу поарен ни на младоста, само тогаш под кожата имал повеќе мускули, постарите кажуваат дека Алекса во младоста бил Пеливан, и токму благодарение на неговиот мал раст и неговата вештина да се движи брзи на мал простор, му ја давало предноста и поголеми и послини Пеливани да ги победува, како го навјасувале годините така и мускулите му се топеле, сега небеше баш коска и кожи, бидејќи под кожата и сега имаше мускуле, само тие му беа истанчени, но повеќе отколку што треба цврсти, што се вика беа цврсти како воловска жила.

И сега, кога ќе се налутеше Алекса, подобро беше да не му паднеш во рака, оти менгемето не можеше толку силно да стегни, како што можеше раката на Ангеле. ретко се нервираше, но идеја и ти моменти, па му го знаеа тертипот на Алекса, и сите некако малку забегуваа, кога ќе му ги видеа неговите крвјосани мали ситни очи.

Поарна од Алексо небеше ни Алексојца, и таа мала и ситна на Раст, ама брза како видра, колку што и беа брзи нозете, толку и беа брзи и очите, остај што и беа брзи, туку и беа и оштри, скоро како на сокол.

Ете во сокакот раскажуваат дека Алексојца од како дошла кај Алекса, не ставила на себе ниеден грам повеќе, како дошла така останала со години, сега ако е за право, Алекса небеше батал човек, па да и ја јади душичката, тој си беше дома кроток исто како јагнето, повеќе климаше со главата отколку што зборуваше, повеќе кај него дома зборуваа мајкаму и Алексојца, а кога ќе се4 фатеа двете во кавга, е тогаш и Алексо и децата излегувале од дома, и си се шетале рајата низ град, оставајќи ги двете дома да си ги вадат очите. зошто толку свекрвата ја пизмеше снаата, никој не разбра, ама од како дојде Алексојца од првиот ден во таа кука, свекрвата веднаш почна да ја мрази. во прво време снаата ја трпела и молчела, ама кога пукнала туквата, еее тогаш не останало ниеден

тањир здрав,двете фрлале една на друга,па дома направиле со кавгата лом.од тој ден,Алексо никогаш повеќе не купи нормални тањири,се беше кај него бронзени,и чашите и тањирите и се друго.кога ќе го прашаа некој што незнае зошто е тоа така,тој само ќе им одговорел..натемаго не ора ни копа,туку само ги дупи луѓето со сврдлото,и на тоа завршувал муабетот.

Алексојца,кога ја родила ќерката,сите во болницата се чудеа како ќе преживее тоа дете,било толку мало и ситно што го држеле со една а не со две раце,ама етеја сега Марија машала израснала во една лична мома,па многу многу ергени итекако се вртат околу нивната куќа,додека не се појави во дворот Алексо,кога тој ќе се појави сите дим да ги нема.

Е марко кога го раѓала.во болницата сите мислеле дека ќе пушти душа,машала го родила после 15 саати на маса,тежок дури 6 кила.и сите се чудеа од каде такво дете во нивната фамилија кога сите биле слаби и куси,а Марко машала се извиши како топола,висок со широки и цврсти рамења,ама и личен.Кога дојде во сокакот неговиот вујко од Германија,сите сватија на кого се метнал,и тој беше како него висок и силен маж.

Напати,кога Алексо ќе почнеше да го кара синот,тој низ сме ќе му речеше

-ее да не си ми татко ќе те џитнам преку три улици подалеку,ама неможам.

Ни Алексо не остануваше на ова покусо.

-ее бре синко,колку мина како тебе така големи и високи и силни сум кутнал на земја,ти немаш толку влакна на главата,туку не си ја барај бељата сосила,да не те засрамам пред луѓево,оти уште го јадам лебот за тебе...и после овие препирки,ако мал и сите ќе го гушнеше неговиот син,ама малку и поцврсто ќе ја направеше прегратката,па по извиличениот израз на лицето од Марко,другите знаеа дека го боли.

Алексојва немаше обичај многу да се расправа со комшивките,но не остануваше должна кога ќе ја рчнеја,им враќаше мило за драго и тоа на цел глас за да слушнат сите.

Сето ова беше дела од секојдневието на Алексо,се до оној ден кога цела улица излезе надвор и се собраа околу оградата на Алексо за да видат што се случува,од куќата на Алексо доаѓаа пискотиници и врисоци,сите помислија дека се колат внатре,но кога Алексојца со пења на устата ја извлече за коси свекрвата,сватија дека дошла работата нож до грло,алексојца цело време додека ја влечеше викаше на глас...надвор,надвор кучко едно,малку ти е што ни го уништи животот мене и на Алексо,сега и на децата ли се намерчи..Илејца,бргу бргу ги испрати децата до дуќанот на Алекса,да го викнат,додека работавата не отишка предалеку.за кратко време стигна и Алексо,и кога ги виде двете проба да кажи нешто,ама Алексојца кога свика,овој замолчи.

-Алексо,сега ќе бираш помеѓу мене и децата и мајката,еден од нас мора да си оди денес од тука,малку и беше со тие нејзини маѓии што ни ги прави на нас,сега почна и на Марија и Марко...погледни,ова го најдов под нивните постели..и пред него фрли две врзопчиња со разноразни гадоси..

Алексо ја погледна Мајкаси,која проба да се правда.

-Алекса сине,ова го правам за нивно добро,да се оженат и омажат во убави куќи...а оваа змија,гледам дека тебе ти го пие мозокот со години.

-добро мајко седни да разговараме...

Кога ова го кажа,Алексојца ги зеде децата за рака,и влегоја дома,не помина ни десет минути,тие веќе беа во дворот со куферите во рака.

-значи Алексо ти одбра нели..ние си заминуваме,но ќе ти кажам едно,кога ќе заминам од оваа порта,никогаш повеќе нема да се вратам,ни јас ни децата.

Сите од сокакот само гледаа и слушаа,никој не сакаше да се замеша,оти во вакви работи,и најдобрите намери можат криво да се разберат,па ситуацијата да тргне во несакан правец,затоа оставија самите да си ја решат работата.што е право,многумина од сокакот знаеја дека мајкаму на Алексо е по таа чест,постојано одеше кај жени кој правата такви работи,и се правеше за доброто за куќата,ама тоа нејзино добро

секогаш однопаку излегуваше,кога ќе направеше едно,одеше да направи друго.

Алексо целиот стаписан стоеше на средината од дворот,од едната страна мајкаму шиштеше како лута змија..

-пуштија нека си оди,ајде што чекаш,пуштија џенем нека фати,и таа и нејзините деца.

Кога ова го кажа,тогаш на Алекса му прекипе,влезе дома,оставаќи ги сите во дворот и тие наоколу кои беа собрани да гледаат.

Помина пет,поминаа десет,поминаа петнасеет минути Алексо го немаше,а Мајкаму задоволни ја гледаше снаата и и зборуваше.

-е ти дојдов до акот,готово е со тебе.

Тогаш од вратата се појави Алексо,со една поголема бовџа во раката,без да проговори нешто,набрзина,додека стана свесна неговата мајка ја завитка нејзината коса околу рака,и ја завлече низ дворот.

-ајде врем е да си одиш од оваа куќа,и никогаш повеќе да не дојдиш...

Тогаш Мајкаму стана свесна дека веќе ја изгубила сета моќ,та почна да тажи да моли.

-синко не ми ги прави овие резилаци намене,не ти личи,синкооо,немој,немој синко,сум те родила,сум те доела,синкоо,ама секогаш кога и малку ќе се заинатеше да застани,Алексо посилно ја влечеше за коса,па на пола улица виде невиде си тргна по него како јагненце.кога веќе се изгубија двајцата од сокакот,тогаш Алексојца се раззвика на цел глас на сите

-ајде,ајдеее разлас,мечка неигра повеќе тука,ајде сиктер...

Помина месец дена од случкава,додека некои од сокакот разбраа каде Алекса ја однел мајкаму,ја однел кај неговиот помал брат,ама тој му кажал уште од врата,енеиго мудбакот,таму ќе живее,овде кај мене не смее да влезе.

На одење и кажал Алексо.

-доста ми е од тебе, животот пекол ми го направи,ако се осудиш да дојдиш кај мене,со секира на порта главата како на куче ќе ти ја скинам,разбра...се завртил и си заминал,останала мајкаму кај неговиот брат,ама никогаш нејзина нога не стапнала вкуќи,јадење и носел синот,повеќе може да се рече дека и фрлал,ќе и оставел нешто колку душа да врти,и ќе си заминел без да каже ни збор.

Се врати Алексо во сокакот,и навистина,откако мајкаму замина,сега од неговата куќа само смеа излегуваше,куќата некако некој сјај доби,и што е право,и работата во дуќанот му тргна напред,сега беше чевларски дуќан,ама до скоро само поправаше,кога зеде Алексо да прави нови чевли,е тогаш дури го научија надалеку,тоа што ќе излезеше од раката на Алексо,било толку квалитетно и убаво,што за кратко време само видни луѓе доаѓаа кај него како муштерии.

Тргна работата во дуќанот,ама тргна работата и во животот на другите,Марко беше стасано момче за женење,Алексо небеше мераклија за стројници,туку сакаше и тој да се ожени од мерак што се вика,од љубов,исто како него,тој откако ја бендисал Алексојца не пиштил поглед на друга жена,па затоа една вечер,го седнал синот и започнал муабет.

-синко,сега си машала шо се вика маж цел,од војска се врати,и не те личи да скиташ поградов,кажими имаш ли некоја девојка бендисано,да одиме да ја побараме ,знаеш добро дека несакам да те женам со стројници.

Марко го погледнал весело таткому,бидејќи планирал и тој во скоро време да му каже дека сака да одат да ја бараат невестата.

-имам татко,имам една девојка која ми прирасна на срце,ама и јас и прираснав и неа,си се скаме,па ако веќе сте се решиле,спреметесе,недела ќе одиме да ја побараме.

Почна Алексојца со Алексо како што носи редот да се спремаат за неделата да одат да ја бараат девојката,ама нејзнае која е таа,врти сучи,Алексојца со муабетите да дознае која е,ама тој само се мсешкај,и и кажувал.

-стрписе де,до недела нема душа да пуштиш.

Бре ќе пукнела од мака Алексојца што не и кажувал,па ќе го прекорела

-бреј бреј ист си како вујкоти,не само по ставата туку и по табиеот,тој кога ќе затвореше уста,главата да му ја скиниш не отвараше.брееј како можеше ист како него да бидеш.

Дојде Недела,и падна и мракот,па време беше да се оди ,облечени дотерани,во најнови алишта,со дарој врака,како што доликува на донаќини кога одат по невеста,излегоја од порта,и таман ја изминаа нивната порта,и стигнаа до портата на Илија Смокот.нивниот прв комшија со кои ги делеше плотот,Марко свика.

-ете стигнавме,ајде влегувајте...портата на Смокот беше отворена,и влезе Марко веќе во дворот на комшиите,Алексо и Алексојца останаа со отворени усти.кога се созедоа,Алексо свика ама не на цел глас,страмота беше кога одат по невеста да се караат.

-синко,ти со нас мајтап тераш или си пиел нешто претходно...аааааа

-не бре Татко,тука живее девојката која ми прирасна за срце..Соња на чичко Илија ќе одиме д аја бараме за невеста.

Тогаш Алексо се заврти према женаму.

-ти мори слепа ли беше или не,децава се засакале а ти незнаеш,и плус тоа преку плот за што ја подаваш главата,само да се караш со Илеца аааа.

-Алексо,не е време сега да се караме,ајде кога сме дошле тука ајде да одиме ,па што сака нека биде..

Кога стигнале Илија дента му кажале,ама мајкаи на Соња знаела цело време и си ќутела,неќела работава да ја испреврти.да не им растура Љубов на децата..

Бидна и тоа се свршија Марко и Соња,а Алексо и Илија од први душмани станаа сега не само први комшии шрто беа,туку и поблиски од браќа,плотот што гии делеше двата дворови,го турнаа.како знак на пријателството,го турнаа плото ама за неколку годиони низ

дворот,почнаа и деца да трчаат,а Алехсо и илија кога ќе седнеа во дворот,ќе мавнеа едно две три чоканчиња и ќе удреа на песна.ќе застанеа во дворот Алехсојца и Илејца со скрстени раце ги гледаа и им се чудеа.

-бреј бреј не им дојде па не им дојде памето,сега пијат,после ќе се расправаат,ама барем не се тепаат.

И тука кај Алехсојца си врвеше времето пишуваќи по нејзините коси,кои веќе и првите бели влакна ги испружи по нејзината глава.

Баба Илинка

Баба илинка беше начудната личност во сокакот,ја викавме помладите Баба зошто беше жена која ги поминала 60есетите години,а сите постари жени за нас беа Баби,но сепак баба Илинка за своите години итекако се држеше добро,беше доста подвижна и пргава,постојано сакаше да биде во движење,секогаш кажуваше,дека бесцелното седење е само изгубено време кое ништо добро не носи.таа живееше сама,во единствената двоспратна кука на самиот почеток од сокакот,беше вдовица,која останала сама само после 3 години брак,и од тогаш до ден денес не се премажи,постарите кажуваа за неа дека премногу го сакала својот сопруг,и дека никогаш не го прежалила,но воедно жените од скокакот за неа кажуваа дека неможела да замисли друг маж покрај себе,не беше лоша жена,но сепак беше стрга и правична,но и беше многу убава жена,а како не би била,кога сите потребни креми пудри и така натаму,работи што секоја жена ги посакува,Баба Илинка ги имаше секогаш,знаеше таа понекогаш кога ќе отпатуваше некаде надвор од градот,кога ќе се вратеше,на сите жени во сокакот да им подари по една кутија со крем,покрај тоа што Баба Илинка беше и Богата жена,во чаршијата на градот имаше два дуќани,кои работеа добро,и имаше повеќе од 15 ниви во полето кои секоја година ги даваше под наем,дуќаните и нивите и носеа добар приход,па немаше потреба да работи,единствено,секој ден до 10 часот поминуваше по дуќаните,ќе запишеше што треба да се набави,и ќе му дадеше на Атанас,тој беше од друго мааало,и тој набавуваше се што треба,што од градот,а што од другите градови,и така со години.

Кога ќе се вратеше од дуќаните,ќе започнеше со секојдневната визита по куќите,ќе испиеше по неколку кафиња,и за ручек ќе си отидеше дома,да се одмори.

Од фамилија имаше уште две други сестри кои биле мажени во селата,но не ги сакаше воопшто,бидејќи секогаш кажуваше,ме сакаат

само заради парите,и мислат дека кога ќе умрам се ќе им оставам нив,а кој кога ќе замине на тој свет,тоа само господ го знае.

Не ги сакаше портарките,тоа беа оние жени кој по цел ден дремат на порти,и за секој се знаат,па потоа од порта на порта пренесуваат.па затоа со две жени од сокакот ич не се мирисаше.

Секогаш кога ќе имаше свадба или слава Баба Илинка доаѓаше и носеше пристојни подароци,кога ќе го оставеше подарокот во рацете на младоженецот или домаќинот ќе кажеше

-од мене толку,од Бога повеќе...и ќе си седнеше на маста каде што седеја жените.

Баба Илинка беше последната жена,кај кого иде сите од сокакот да позајмата пари кога ќе им требаше,се страмеа,несакаа да се задолжуваат,од друга страна знаеја дека не е како портарките да кажи,но сепак беа комшии,и некако неодеше редот да се позајмува од комшија.

Беше лето,убаво и топло лето кое создадено за уживање,кај Баба Илинка попладнето од село дошол нејзиниот најстар внук да коначи една вечер,демек требало да оди другата ден на доктор,така и рекол,таа бидејќи кај неа биле Петрејца и Стеваница го примила,ама не и се правело кевот за тоа.

Откако си заминале двете жени од кај неа,одеднаш од дворот се слушнаа викотници,и врисоци за помош..скоро половина мажи од сокакот отидоа веднаш кај Баба Илинка,и сите кои влегле останале стаписани,во дворот баба Илинка ја тепал крвнички нејзиниот внук,зошто несакала да им препиши барем еден дуќан и пола ниви ним,мажите го фатиле нејзиниот внук и го држеле таму во дворот,бидејќи само Баба Илинка имаше телефон во сокакот,се јавиле веднаш во милиција,кои дојдоа доста брзо.

Кога се разјаснила работата добро,сите во сокакот можеа да слушнат како нејзиниот внук вришти од болка,тоа што го изеде како ќотек тој ден,тапанот на Бајрам не јади толку,го изнесоа влечејќи и го однесоа,од

тогаш никогаш повеќе никој од фамилијата на Баба Илинка кај неа не дојде,ни пак она веќе мислеше да отиди.

Којзнае,дали тоа беше од котекот што го изеде Баба Илинка,или беше некоја скриена болест,ама таа после оваа случка таа после 3 месеци си отиде на тој свет.

Се што имаше Баба Илинка,му остави на Атанас,тој беше човек кој кај неа работел цели 20 години,го зела бидејќи бил сирак..и работел поштено,до динар и носел се што се заработувало во дуќаните,и до динар кусур и враќал кога одел да набавува роба за дуќаните.

Рецензија

Најчестата фраза во градот на топлината „Од Маркукуле до Селечка“ ја употребуваат сите оние кои го прифатиле заветот од своите предци. Нема прилепчанец а да не се восхитува на ширината и просторноста на градот кој својот лик го започнува од Маркукуле а завршува под Селечка Планина.

Во Прилеп сите улици водат кон една, а таа една, кон целите на граѓаните: да се гради современото врз темелите на старото и традиционалното.

Топлиот дух на Прилепчани се уште ја памети легендата за Својот Крал, кој секогаш бил буден, но и спремен да ги одбрани своите Прилепчани од напасниците.

Прилеп од памтивек е познат по многубројните занаетчиски дуќани, по филандите за точење свила, но и по многубројните анови кои биле пријатна почивка за трговците кои минувале овде.

Денес сме Прилепчани сме толку колку што сакаме, затоа што имаме широка душа и големо срце, затоа што на рамна тепсија го печеме занаетот на предците, најпознатиот од векови до денес, занаетот на пријатното добро утро и срдечното добар ден.

Прилеп живее во секој камен, во секој сид и во секоја куќа. Во секоја черга никнува како постилка за лесен чекор и во секој прозорец како око за добар помин.

Имаме минато кое не прави посреќни во иднината, затоа што го носиме секогаш како добар пример за град со традиција и град со вековно градење. Нашиот стил на рамислување се едначи со нашата желба секогаш да бидеме ведри и распеани...

Токму и затоа Чернодримски воден од сите овие вредности, ги пишува овие приказни кои се дел од големата и богата Прилепска Ризница, ова напишаново е само едно мало зрно

песок во преголемата и пребоката Прилепска ризница полна со вакви приказни.

Бранко Јованоски

Кратка Биографија

Никодин Черндримски- (Трајче Јованчески)

Сјајот на ѕвездата под која сум роден повеќе не трепери така силно во оваа мирна и тивка ноќ,сега само невидливите очи на судбината ме гледаат од далечините,бдееќе над секој миг нероден,но ете Јас низ моите сеќавања се прашувам,каде ли отидоа во таа Светлосна Река сите минати животи,знам некој ќе рече..размислуваш за утопијата наречена Вечен Живот..не..ќе ви кажам..низ сите минати денови,месеци,години само ја раскажувал најубавата Балада за Бесмртната Душа, таа вистина која ме оплеменуваше,и ми подарува сила се до физичката смрт.

Напати кога одмолчував,моите соништа градеа мостови помеѓу сите желби и можности,одев,трагав,скитав,честопати на патеките каде што несмеев,и во тоа забрането,обичното го претворав во необично.

Па така

Додека се менуваа Еоните,го гледав мојот втиснат лик како се менува,менуваќи се ликот,се создаваа Напишаните Дела,тие Небесни Симфонии кои ми ги подари мојата Муза.Муза,која ме натера да ги поминам границите кои не им беа дозволени на смртниците.

Знам дека суптилно ме привлече и низ круговите на Данте,и ме натера да тагувам заедно со дождот на прагот каде што Јавето доаѓаше.

Напати бев принуден да ги купувам деновите,за да ја смирам разбрануваната тишина,тишина која се распрснуваше во секоја утринска пурпурност,и тогаш крадев од небото ситни златни зраци,ги пружав исто како дете дланките,и на секој заскитан облак го пишував нејзиното име,Музата,која ме Воздигна,но и ме турна во сите Бездни.

Ако некому му значат бројките тогаш 1964 е годината кога светлината се роди во моето срце,и блескаше се до последниот миг,некаде под Величенствената Маркова Грамада ,каде и сега во спокој под заштита на Месечината спие градот Прилеп.

Верувајтеми,несакам да бидам споменик на младоста,ја немам веќе мојата Муза Јана ,и храброста да отидам на нејзината хумка,но сепак припаѓаме на Бесконечноста,и таму во тие Бескрајни пространства ќе бидаме прегрнати со Антеријата на Љубовта.

А вам,вам,ви ги оставам сите напишани зборови,читајќи ги знам,ќе ги допрете сите невидливи светови,влегувајќи несвесно во вретеното на времето.

Стихозбирки

1.Арнаутска Жетва-2.Астра-3.Балканска Рапсодија-4.Бездомност-5.Ден Без Виделина,ноќ без Месечина-6.Дневникот на Еден Сонувач-7.Изгубени Мигови-8.Јавето Ако Некогаш Апстинира-9.Кај Си бе Другар-10.Како Станав Лита Сенка-11.Крилати Сни-12.Македонија и Сонцето-13.Мисловен Дневник-14.Мој Роде-15.Мозаик Од Мигови-16.Мртви Сенки на Мртва Стража-17.На Спилите им раскажувам-18.Носталгични Ноќи-19.Од Небиднина крај Јавето дојдов-20.Огнени Виори-21.Ова не е Мојот Лик-22.Пагански Стихови-23.Пелин вода-24.По Патеките на Орфеј-25.Прилепски Ехо-26.Шепотот на Скриениот Дамар-27.Скрбот како Утеха-28.Трагач по Илузии-29.Успони и Падови-30.Во Метежот на Чувствата-31.Заборавени Спомени-32.Мртов Бунтовник-33.Спомени Собрани во Ковчег-34.Големиот Летач-35.Апокалипсата на Мртвото

Време-36.Добредојде во Мојот Свет-37.Месечеви Сонети-37.Мислите на Еден Ерегор-38.Смарагдни Записи-39.Осамени Монолози-40.Во Пукнатините на Времето-41.Скрбот како Утеха-42.Ликот на Болката-43.Еретик.44.Последните седум дена на Љубовта.45.Моите Проштални Шепоти.46.Копиле на Судбината 47.Помеѓу Тишината и Животот.48.Оставете ме барем да Сонувам.49.Кукла на Судбината 50.Фенерите на Мојата Душа

Поеми

1.Ангелски Шепотења(напишана заедно со Даница Петровска-Дани од Куманово и Славица Славкова од Битола) 2.Браќа по Мрак-3.Десете Балкански Проклетства-4.Катадневно Тркало-5.Монолог со Паметникот-6.Ново Утро-7.Паганска Ода.8.Катакомбите на Ужасот 9.Пад Без крај

Драми

1.и сега Шо-2.Нова Кожа.

Романи

1.Последна Молитва-2.Пред Портите на Љубовта-3.Затворија Пандорината Кутија-4.Кара Севда-5.Злокобна Вистина-6.Кафез-7.Приказни кои не требало никогаш да бидат раскажани-8.Парче Душа-9.Ти Благодарам Месечино-10.Тајната на Нормандови-11.Првиот Ангел.

Монодрами

1.Ало Диоген на Линија.

Новела

1.Кога Животот беше Приказна.2.Ноќта кога започна се

Збирки Раскази

1.Бразда-2.Неизвесни Патеки-3.Номад во Душата-4.Од Сонот до Јавето-5.Приказни од Малиот Сокак-6.Затворени Кругови-7.Молскавични

**Мигови-8.Шепотот на Вечноста-9.Битпазарска Хроника-10.Прошетка по
Соништата.11.Грутка Земја**

Автобиографија

1.Апостолите на Ѓаволот

Рецензија

Бранко Јованоски

Графички дизајн и изработка на Корицата

Александар Талески

Електронска Изработка на Збирката Раскази

Веб Студио Вавилон

Збирка Раскази

Никодин Чернодримски- Приказни од малиот сокак

Скопје 2010 година

CIP-Каталогизација на публикацијата

**Национална и Унервезитетска Библиотека “Св Климент Охридски”-
Скопје**

Приказни од малиот сокак 2010 година 57 страни

ISBN-10 608-4778-78-X

ISBN-13 978-608-4778-78-3

EAN 9786084778783

